

NESUSITARIA DĖL PALIAUBŲ PALESTINOJE

ŽYDAI REIKALAUJA LAISVO KELIO JERUZALĖN, LAISVOS IMIGRACIJOS

Talkarm miestelyje eina kruvini mūšiai, vartoja rankines granatas, durtuvus

KAIRAS, Egiptas, birž. 6 d. — Švedų grafas Folke Bernadotte šiandien ryte tarėsi su Izraelio užsienio reikalų ministru Moshe Shertok, o vakare jis atskrido į Transjordanijos sostinę ir tarėsi su karalium Abdula bei jo užsienio ministru.

Grafas Bernadotte pareiškė, kad vis dar turi vilties susitarti dėl paliaubų, nors jis visai nevalgė nuslėpti didelių sunkumų. Jungtinių Tautų nustatytas laikas paliauboms jau praėjo, bet jam dar nepavyko susitarti dėl paliaubų laiko.

Paaikšėjo, kad žydai stato nepriimtinas sąlygas. Žydai reikalauja, kad keturių savaičių laikotarpyje imigracija į Palestiną nebūtų varžoma. Arabai reikalauja paliaubų laikotarpyje neįleisti nei vieno žydo. Arabams ir dabar tenka kovoti su įvažiavusiais žydais, o jei jų dar daugiau privažiuos, tai po paliaubų kovos bus dar sunkesnės, nes žydai padidins savo armijas.

Britai sutinka įleisti į Palestiną tik tai vaikus ir vyresnio amžiaus žmones. Cyprus saloje yra daug kariuomenės tinkamų žydu, bet britai jų neįleis.

Be to, žydai nori, kad arabai leistų laisvai susisiekti su Jeruzalėje užsilikusiais žygiais. Dalį Jeruzalėje buvusių žydu arabai jau nuginklavo, bet ten dar gerokas jų skaičius. Arabai Jeruzalės žydus apsupo ir puola. Jei jiems bus leista laisvai susisiekti su Telavivu, tai Jeruzalėje užsilikusiais žydiais stiprintas.

Jungtinių Tautų atstovas įtikinėjo Transjordanijos kariuomenę nusileisti ir sutikti daryti paliaubus. Karalius Abdula jam atsakė, kad jis vienas negali daryti jokio nutarimo. Arabų sąlygas gali pakeisti tik Arabų Lygos politinis komitetas.

Tuo tarpu praeitą naktį pačioje Jeruzalėje ėjo smarkios kovos. Žydai bandė imti iš arabų Siono Vartus, bet buvo atmušti. Žydai neteko kelių šimtų vyrų.

Šiandien ėjo kruvinos kovos Tulkarm miestelyje. Pirmiausia šį arabų centrą bombardavo žydu aviacija, o vėliau jį puolė artilerija ir pėstininkai.

Sirijos karo vadovybė paskelbė, kad jų armija puolė žydu centrą Galilėjus jų pakrastyje, bet patys žydai pasakoja, kad puolimas lengvai atmuštas.

Užvakar arabai atėmė iš žydu Yibna miestelį, bet šiandien žydams pavyko ir vėl atsiimti šį svarbų centrą.

HARRY S. TRUMANAS KRITIKUOJA REPUBLIKONŲ PARTIJOS VADUS

Vien tik Vanport miestelyje gyvybės neteko 52 asmenys, potvynio nuostoliai neapskaičiuoti

OMAHA, Nebr., birž. 6 d. — Vakare vakare prezidentas Trumanas aštriai kritikavo republikonų partijos vadus, nenorinčius pagelbėti krašto fermeriams.

Apytuštėje Ak-Sar-Ben salėje prezidentas pareiškė, kad niekad Amerikos fermeriai taip gerai nesivertė, kaip demokratų valdymo laikotarpyje.

Statistikos duomenimis prezidentas įrodė, kad dabar fermeriai išmokėjo skolas ir turi padėję kelis milijonus į banką.

NEŠUBANKRUTAVO NEI VIENAS BANKAS

Prezidentas priminė šimtams tūkstančių per radiją kalbos klausiusių žmonių, kad paskutiniai trys metais nebankrutavo nei vienas krašto bankas.

Prezidentas pasakė, kad yra visa eilė problemų, kurias dabartinis kongresas turėtų prarasti, jei nori išvengti naujos ekonominės katastrofos.

Prezidentas kelias atvejais kreipėsi į kongresą, bet republikonų partijos vadai jo neklauso.

VIENAIP KALBA NEBRASKOJ, KITAIP RYTUOSE

Prieš kelias savaites Nebraskon buvo atvažiavę keli žinomi republikonų partijos vadai. Kiekvienas iš jų tvirtino, kad jie stoji už įstatymus fermerių gerbūviui apsaugoti.

Kiekvienas čia buvęs politikierius turi didelę įtaką kongrese, todėl aš ir klausiu, ko

dėl dabartinis kongresas nepravada valdžios prašytų ir fermeriams reikalingų įstatymų.

Prezidentas tuojau išvažiavo į vakarus.

Potvynyje žuvo 45 vaikai

PORTLAND, Ore., birž. 6 d. — Sprogius Kolumbijos užtvankoms, Vanport miestelyje gyvybės neteko 52 asmenys, paskelbė Raudonasis Kryžius.

Nustatyta, kad nelaimės metu žuvo daugiausia vaikų, net 45 jų. Pradžioje manyta, kad žuvusių skaičius bus žymiai didesnis, bet daugelis išsigelbėjo.

Vieni buvo pasilikę apsemtuose namuose, o kiti vandens buvo nunešti visą kiton pusėn.

GYVENTOJAI SEKA TEKANČIA UPE

Tūkstančiai gyventojų seka patvinusią Kolumbijos upę. Apskaičiuojama, kad antradienio josis vanduo bus aukščiausias iškilęs, vėliau jis pradės slugti.

Pasirodo, kad tirpstąs Kolumbijos kalnų sniegas pakėlė Missouri ir Yellowstone upių vandenį, bet ne tiek daug, kaip Kolumbijos.

Raudonasis Kryžius praneša, kad žuvusių skaičius gali sumažėti, nes kartais gali atsirasti žmonės, paskaityti žuvusių.

Pabėgę jauna Aleksandra Peetrovič, kuri rengiasi ištėkti už Jugoslavijos esančio J. V. ambasados tarnautojo.

Baigė laivyno mokyklą

Laivyno mokyklos mokiniai, gavę savo diplomus, mėto kepurės į viršų. Panašus būdas džiaugsmui reikšti laivyno mokykloje jau virto tradicija.

Rusai keis Lenkijos sienas

BERLYNAS, birž. 6 d. — Sovietų valdžia, norėdama patraukti Rytų Vokietijos gyventojus, sutinka keisti dabartines Lenkijos sienas.

Komunistai mano, kad jie, atiduodami vokiečiams dalį Silezijos, išgis vokiečių palankumą.

Prieš porą metų lenkai ištrėmė šimtus tūkstančių vokiečių iš Silezijos, o dabar rusai minėtas sritis arba jų dalį ir vėl nori atiduoti vokiečiams. Lenkų nuotaika rusams jau nerūpi.

Tito — galingiausias jugoslavas

BELGRADAS, Jugoslavija, birž. 6 d. — Manoma, kad galingiausias žmogus Jugoslavijoje yra Maskvos agentas Džilas, bet šiomis dienomis paskelbti kompartijos pranešimai rodo, kad pirmą vietą vis dėlto užima "maršalas" Tito.

Tito padarys pranešimą partijos konferencijai apie visus partijos reikalus. Džilas informuos tik apie propagandos reikalus.

Gen. Rankovich informuos apie vidaus reikalus, jis yra organizacinio biuro vadas, o Kardelji praneš apie užsienio reikalus.

Jugoslavai bėga nuo Tito valdžios

BARI, Italija, birž. 6 d. — Trys keleiviai ir radijo operatorius priverė Tito lėktuvą skristi į Italiją.

Skridimo metu du keleiviai įžengė į lakūno kambarėlį, atkišo revolverius ir liepė skristi į Italiją. Lėktuvas iš Belgrado skrido į Sarajevą, bet nusileido Bari aerodrome. Lėktuve buvo Tito ministeris Marudic, bet jis nieko nežinojo apie įvykius.

Pabėgę jauna Aleksandra Peetrovič, kuri rengiasi ištėkti už Jugoslavijos esančio J. V. ambasados tarnautojo.

BANDYMŲ METU NUKRITO KARO LĒKTUVAS, ŽUVO 5 LAKŪNAI

Rytų Europos komunistai rengiasi valyti savo partijas, nepasitiki priimtaisiais

MURC AERODROMAS, Cal., birž. 6 d. — Vakare bandymų metu nukrito didžiulis beuodegis Northrop lėktuvas, kuris dažnai vadinamas Skraidančių Sparnu.

Lėktuvas buvo nepaprastai didelis, jame buvo įtaisyti aštuoni "jet" motorai. Lėktuvas svėrė 44 tonas, gali skristi nepaprastu greičiu 30,000 pėdų aukštumoje.

Gyvybės neteko penkių žmonių įgula, skridimo metu buvusi lėktuve.

INŽINIERIAI TIRIA NELAIMES PRIEŽASTIS

Lėktuvo nelaimės priežastys nežinomos. Jis nukrito dar tinkamai nepakilęs.

Vos tikrai jis apleido aerodromą ir pradėjo kilti, pasigirdo didelis sprogiimas. Vienas farmeris tvirtina, kad sprogiimas įvyko padangėse, o lėktuvas lauztas tik vėliau nukrito.

Kariuomenės vadovybė jau turi aštuonis panašius lėktuvus. Kiekvienas jų kasdien gerinamas ir nuolat bandomas. Lėktuve buvo bandymus darą lakūnai.

Komunistams pradės drebėti kinkos

BELGRADAS, Jugoslavija, birž. 6 d. — Sovietų vadai rengiasi prarasti "čistką" Rytų Europos valstybių komunistų partijose.

Paskutiniais metais į komunistų partiją priimta visa eilė žmonių, kuriais Maskva ne visuomet gali pasitikėti. Rakoši pareiškė, kad partijoje yra daug oportunistų ir miesčionių, kurių nuomonės dažnai sutampa su reaktionierių nuomonėmis.

Daugelis ieškojo užuovėjos kompartijoje, o dabar jie gali būti išmesti, jei neįrodė ištikimybės Maskvai.

Pragon ir vėl atvažiavo sovietų viceministeris Zorinas. Tvirtinama, kad dabar Benesas turės pasitraukti.

Moterims sekasi ieškoti vyrų

ROCKVILLE CENTER, N. Y., birž. 6 d. — Mrs. Dorothy Lawlor pareiškė, kad ji pasirinko Daytona Beach, Fla., smulkės savininką Dan Wicker būti josios vyrų.

Ji davė spaudoje skelbimą, kuriame reikalavo vyro su 10,000 dolerių. Ji gavo kelis pasiūlymus ir pasirinko linkmiausią.

Nellie Wolan, patyrusi apie Mrs. Lawlor pasisekimą, skelbia, kad ir ji sutiks ištėkti už vyro, uždirbančio tik \$5,000. Be to, ji turi savo namus.

Meksikoje dar tebekovoja dėl Dievo

MEKSIKA, sostinė, birž. 6 d. — Praeitą savaitę viename dideliame restorane studentai išskuto iš pavaisko užrašą "Dievo nėra."

Tai buvo Diego Rivieros sienos paveikslas, primėnas Meksikos revoliucijos kovas.

Tą pačią dieną Riviera atsinešė daug ir vėl nupiešė išskustas vietas.

Reikalauja nubausti sovietų karius

SEOUL, Korėja, birž. 6 d. — Gen. John R. Hodge pareikalavo sovietų karo vadą nubausti sovietų kariuomenės, sunkiai sužeidusius J. Valstybių inžinierių, prižiūrėjusių vanden-telius.

Be to, Amerikos krao vadas reikalauja, kad sovietų gen. G. P. Korotkov atsiprašytų už minėtą Raudonosios Armijos užpuolimą.

Inžinierius Smith kartą buvo sužeistas automobiliu, o tris kartus kai jau buvo nukritęs ant žemės.

Kitinijos valdžia sudraudė Nankino studentus, varančius propagandą prieš J. A. Valstybes.

SOCIALISTŲ INTERNACIONALAS IŠMETĖ PIETRO NENNI PARTIJĄ

Vienoje sovietų kareiviai pačiuo amerikietį, bandžiusį išlaisvinti pagrobtą moterį

VIENA, Austrija, birž. 6 d. — Praeitą penktadienį Socialistų Internacionalas išmetė iš savo tarpo Pietro Nenni vadovaujamą Italijos socialistų partiją. Italijos socialistai galės grįžti į socialistinę šeimą tik tada, kai nutrauks visus ryšius su Italijos komunistų partija, sako oficialus nutarimas.

Vienon suvažiavo Europos socialistų partijų atstovai trijų dienų konferencijon. Vienon atvyko ir Nenni atstovai, bet pirmą posėdžio dieną socialistai nutarė laikinai pašalinti su komunistais bendradarbiaujančius Italijos socialistus. Italijoje veikia Socialistų darbo partija, josios priešakyje stovi Giuseppe Saragat. Šios partijos atstovai dalyvauja Vienos pasitarimuose.

ITALIJOS SOCIALISTAI ŠAUKIA KONFERENCIJĄ

Birželio 17 dieną Nenni vadovaujami socialistai Genovoje šaukia partijos konferenciją.

Joje bus svarstomos priežastys, privedusios prie visiško pralaimėjimo praėitų rinkimų metų. Daugelis aktyvių Nenni partijos veikėjų jau kėlė balsą prieš ryšius su komunistais.

Jei nepavyks pavartyti Nenni ir kitų komunistuojančių iš partijos vadovybės, tai įvyks naujas skilimas, sako gerai informuoti asmenys.

KOMUNISTAI SUMUŠĖ AMERIKIETĮ

Ketvirtadienį Raudonosios Armijos kareiviai pagrobė J. Valstybių žvalgybos atstovą ir smarkiai jį sumušė.

Du britų karo policininkai pastebėjo civilinį, bandžiusį pagrobti moterį, versdami ją lipiti į automobilį. Tuojau atsirado amerikietis, kuris puolė priešvartą pavartojusį rusą.

Paaikšėjo, kad minėta moteris tarnavo J.V. aviacijos raištinėje, o rusas bandė iš jos padaryti sovietų šnipę.

ATEMĖ SUIMTUOSIUS IŠ POLICIJOS

Karo policija suėmė abu vyrų ir gabeno juos į štabą, bet pakeliu jie ir vėl pradėjo pėsčintis.

Britų karo policija nutarė užsukti į pirmą policijos stotį, kad galėtų apklausti suimtuosius. Bet netrukus policijos stotį apsupo didokas sovietų kariuomenės būrys ir pagrobė amerikietį.

Sovietų policija smarkiai sumušė J. Valstybių agentą, ilgai tardė ir paleido, dabar jis gulė ligoninėje. Šiuo reikalu J.V. karo vadas įteikė rusams griežtą protestą.

Vėliausios Naujienos

— Prezidentas Trumanas vakar pasiekė Wyoming valstiją.

— Republikonų partijos vadai nori baigti šią kongreso sesiją dar prieš republikonų partijos konvenciją. Kai kurie abejoją, ar kongresas suspės baigti pradėtus svarstyti projektus.

— Vakare šiaurės Atlante danų laivas "Nevada" susidūrė su milžinišku ledų kalnu. Tvirtinama, kad laivas smarkiai sutrenktas, bet jis neskęsta.

— Šiandien po pietų susirinks saugumo taryba Palestinos paliaubų svarstyti. Pranešimai iš Palestinos sako, kad žydu armija artėja prie Talkarm.

— Henry Wallace pareiškė, kad Amerikos karo vadai nori atiduoti valdžią vokiečių militaristams, o šie vėliau puls sovietų Rusiją.

— Kansas valstijos senatorius Arthur Capper pareiškė, kad jis nekandidatuos į senatą. Jis jau buvo pradėjęs rinkiminę kampaniją, bet pakeitė planus.

— Drew Pearson paskelbė, kad teisingumo departamentas jau pradėjo tyrinėti Chicagoje esančią Tucker bendrovę, kuri prieš porą metų buvo prižadėjusi statyti naujus automobilius.

LIETUVIŲ RATELIAI

LIETUVIŲ TAUTISKOSE KAPINĖSE

PAGERBIMAS MIRUSIŲ IR LIETUVISKI MASKOLIAI

31 gegužės visos tautos, kaip ir lietuviai, susirenka prie savo giminių ir draugų kapų ir papuošia juos tai gėlėmis, tai vėliavomis.

Lietuviai katalikai turi šv. Kazimiero kapines, laisvi pažangūs lietuviai turi Lietuvių Tautiškas kapines ir kas meta surengia didelės iškilmes tikslu pagerbti mirusius ir prisiminti tų mirusiųjų nuveiktus darbus, kurie kovoję už laisvę, ir abelnai visus mirusius ir palaidotus šiame laisvame kapinyne. Kiekvienas doras lietuvis, kiekvienas turintis savigarbos žmogus supranta reikšmę kapų—kad čia nėra trukšnavimo vieta.

Kadangi jau buvo rašyta "Naujienose", birželio 2 dieną, reikale tautiškių kapų dienos apvaikščiavimo, tai tik noriu pridėti tiek, jogei pasirašęs "Buves" be reikalo džiaugėsi, kad nereikėjo klausytis maskoliškų kalbėtojų. Kodėl nepasakė, kad reikėjo klausytis maskoliškų baublių vietoj kalbėtojų?

TIKRENYBĖ.

Dr. P. Grigaitis savo įspūdingoj kalboj priminė daug ir karčios tiesos. Tai lietuviškiam maskoliam taip netiko, kad jie nėrėsi iš kailio. Vienas apysenis lietuviškas maskolis pribėgo prie moters (nežinau, gal buvo jo moteris), kumštėlėjo jai į pašoną ir sako: einam, ko čia stovi, čia Grigaitis kalba. Moteris atkirtė: jįsai gerai kalba, teisingai.

Kitas maskolis trynė savo petinim medį, raivęs (maniau, kad medį išvers iš pasiūtimo) ir vis rankomis mosikavo, rodė signalus baubliams kada pradėti baubimą. Jų vienas kitas šen ir ten bumtelėjo, bet

mačiau, kad tvarkos vedėjas priėjęs ypatingai tur būt prašė nekelti lermo. Pabaigus Grigaitis kalbėti lietuviški maskoliai baubė visokiais balsais, kaip Pruseika dažnai sako, bėstijos balsais — tikrai taip!

Aš visuomet stojau, kad būtų lygiai duodama proga Tautiškuose kapuose ir komunizams, manydamas, kad jie visi turi nors truputį žmoniškumo. Nors jie nėra prisidėję prie šių kapų tvėrimo, nė dirbę bendrai kapų gerovei, visgi maniau, kad šiame reikale gal bus galima kooperuoti. Bet apsišyčiau; tik tada su jais galima dirbti, kai taip darysi, kaip Stalinui gerai; tik tuomet jie sakys, dabar tai tikra kooperacija.

KAS BAUBĖ.

Yra žmonių, kurie sako: choras, tas ar kitas, tai tik dainininkai, menininkai ir viskas. Šitą kartą tur būt reikia geriau pažinti vilkus avies kaily. Aš gana arti stovėjau ir gerai stebėjau: kur Kanklių Choro nariai grupe stovėjo, ten buvo smala verdama kelti lermą, ir jie baubė, Pruseikos žodžiais tariant, bėstijos balsais. Bet šiandien pasakys jiems, kad jie yra Stalino garbintojai, tai ant sienų lipa; bažijasi, kad jie nėra lietuviški maskoliai. Šitas choras neturėtų daugiau dainuoti mūsų kapuose. Jeigu šimet tiek progreso padaryta, kad maskolių kalbėtojam neduota kalbėti, tai kodėl nebuvo galima ir maskolių choro atspalaidoti? Jau laikas. Maskolių kalbėtojam ir maskolių chorams vieta maskolių kapuose, o ne lietuvių.

NERA VIETOS.

Lietuviški maskoliai praranda publikoj pasitikėjimą, jų kalbėtojų žmonių neklauso,

jų chorų nenori. Išėjus juos pačius, Kanklių Choras niekur nedainuoja. Ir ex-mainierių choras tik Stalina garbinančių dainuoja. Niekas kitas jų nenori. Taigi šluokime juos iš lietuviško judėjimo į Stalino sąslavyną. Jiem tenai vieta.

KITAS PAVYZDYS.

Lietuvių Biznierių Organizacija, jau gerai žinoma, kad per kelis metus yra tempama ant Stalino kurlapio, ir niekas jai nepildė programų, kaip tik staliniški "menininkai". Pasukiniame bankiete Lietuvių Auditorijoj Pruseika sakė spyčius. Svaresni biznierių tu pasipiktino ir meta organizaciją, pamatę, kad čia tik Stalinui viskas rengiama. Daugeilis protestuoja. Jų parengimai pasidarė skystučiai. Tai dabar pasirodo kitas skymas. Man pateko jų lapelis. Garsinamas piknikas, bet jau su kita meškere. Čia garsinama, kad programą pildys ponis Steponavičienė. Argi? Nesinorėtų tikėti, kad Steponavičienė nepažintų šitų vilkų avies kaily ir eitų jų gelbėti, kada visa lietuvių visuomenė meta lietuviškus maskolius už tvoros. Jeigu taip, tai jums bus mažai naudos iš to, o nuostolių daug. Kiek aš žinau, tai mes lietuvių gerai remiame Steponavičienę ir jos chorą, o komunistai tik pasinaudoja, prieš progos.

—Lietuvis.

JOSEPH HALIK
5141 So. Archer Ave.

Gimė rugpjūčio 23, 1915, Chicago, Ill. Mirė birželio 6 d., 12:20 val. ryto, 1948 m.

Paliko nuliūdę: žmona Agota, tėvų pavardė Demikiūtė; sūnus Dennis; motina ir patėvis Tony Knaparek, brolis Charles, jo žmona Marge Halik ir šeima; uošviai Pranas ir Ona Demikičiai; svogeris Edwardas ir jo žmona Dorothy Demikiš, daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas bus pašarvotas Chrastka Memorial Chapel, 3440 W. 26th St., Chicago, Ill. -Lawndale 2263. Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 9 dieną 1 v. popietį iš koplyčios bus nulydėtas į Bohemian National Cemetery, 5255 North Pulasky Road.

Visi a. a. Joseph Halik giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: žmona, Sūnus, Motina, Patėvis, Brolis ir žmona, Uošviai ir Svogeris su žmona.

Laid. direkt. Chrastka Memorial Chapel, Tel. LAWndale 2263.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

ELENA RAUBIENĖ,
PO TEVAIS PILKAITĖ

1312 South 48th Court, Cicero, Ill.

Mirė birželio 5 d., 11:50 val. ryto, 1948 m., sulaukus 55 metų. Gimus Vaiguvos parapijoj, Vaiguvos miestelyje. Amerikoje išgyveno 43 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Kazimieras; 2 sūnūs: Kazimieras, ir jo žmona Ona ir Juozapas; 3 anūkai; brolis Jonas Pilkis ir jo žmona Bertha ir jų šeima; 3 seserys: Stefanija Šurelis ir jos vyras Antanas; Aleksandra Gajauskas ir jos vyras Jonas ir jų šeima; pusseserė Petronėlė Šemaitis ir jos vyras Petras ir jų šeima; pusbrolis Jonas Pilkis ir jo žmona Martha ir kitos giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė prie Moterų Sąjungos, Cicero ir Zemačių Klubo. Kūnas pašarvotas A. Petkus koplyčioj, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 9 dieną 8:30 valandą ryto iš koplyčios į Sv. Antano parap. bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Elenos Raubiens giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnus, Marti Anūkai, Brolis, Brolienė, Seserys, Svogeriai Pusseserė ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. A. Petkus, Tel. TOWNhall 2109.

VIENŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVES

ELENA GRAMANTIENĖ,
PO TEVAIS NEVINSKAITE

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio mėn. 1 d., 1947 metais, sulaukus pusės amžiaus, gimus Kedainių apskr., Krakių parap.

Paliko dideliame nuliūdime sūnus Bronislovas, sesuo Paulina Remencienė, brolis Antanas Nevinskis ir jo šeima ir kitos giminės.

Liūdnei atminčiai mūsų brangios motinėš ir sesutės bus laikomos šventos Mišios Nekalto Prasidėjimo Pan. šv. parapijos bažnyčioje 9 d. birželio, 1948 m., 7 val. ryto kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tavęs, mūsų brangioji motinėš ir sesutė, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka:

SŪNUS IR GIMINĖS.

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas

BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ISDIRBYSTE
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Telefonas: BEVerly 3632

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIDĖSIO VALANDŲ Sankite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. PROspect 0099

3319 Lituania Ave. YARDs 1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gaušime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDs 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto, W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDs 4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 5711

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET Telephone YARDs 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDs 0781

LACHAWICZ IR SUNŲS

TEL.: VIRGINIA 6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

SUSIRINKIMAI

UTENOS APSKR. DRAUGIŠKO KLUBO mėn. susirinkimas įvyks antradienį, birželio 8 d., 7:30 val. vakaro, Vingeliškio svet., 4500 S. Talman Ave. Visi nariai-rės malonėkite skaitlingai atsilankyti.

—K. Kazlauskas, rašt.

CICERO IMPROVEMENT CLUBO mėn. susirinkimas įvyks antradienį, birželio 8 d., Liuosybės svet., 8 val. vakaro. Susirinkimas bus su užkandžiais.

—Joe Balakas, rašt.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDs 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.

GELININKAS

4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5870

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.

Patalefonuokite arba ypatingai atvykite į mūsų gėlių krautuvę.

6901 SO. WENTWORTH AVE. Chicago 21, Illinois.

Telefonai: STEWART 2454 ir HUDSON 2224

Shelton & Doolin Florists

4071 ARCHER AVE. (California and Archer)
PHONE VIRGINIA 1940

Geriausios Gėlės Vestuvėms ir Laidotuvėms

Chicagos Draugijų Klubų Valdybos 1948 Metams

JONISKIEČIŲ L. IR K. KLŪBO VALDYBA 1948 METAMS: Pirmininkas John Yonkus, 6836 South Maplewood Ave., Republic 6508; Vice-pirm. — Joseph Danta, 4535 So. California Av., Virginia 0877; Nutarimų rašt. — Joseph Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero, Ill., Olympic 362; Finansų rašt. — F. Čepulis, 3510 West 63rd St., Rep. 0245; Trusteės: Mrs. M. Miravičienė, 2539 W. 46th Pl. Bruno Dikšius, 7000 S. Campbell Ave.; Kasierius — Joseph C. Vebell, 6447 S. Emerald Ave., Normal 1685; Korespondentė — Mrs. M. Miravičienė, 2539 West 46th Place. Joniskiečių L. ir K. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį, antram sekmadienį, 1 val. popietį, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKO KLUBO VALDYBA 1948 METAMS: Pirmininkas J. Ruita, 3141 So. Halsted St.; Pirm. pagalb. P. Killis, 3347 So. Lituania Ave.; Nut. rašt. S. Kunevičia, 3220 S. Union Ave., tel. CAL. 8643; Fin. rašt. F. Kasperas, 3534 S. Lowe Ave., VIR. 1624; Kontrolier. rašt. P. Petras, 812 W. 33rd St.; Izdavin. A. Stukas, 3135 Union Ave.; Kasos globėjas A. Matijunas, 3233 S. Union Ave.; Ligoninių lankytojas J. Jocius, 6542 So. Woodlawn Ave. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį, 7:30 val. vakare, Chicagos Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami nuo 18 iki 40 metų.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGIŲ VALDYBA 1948 METAMS: Jos. Balchunas, pirm., 7149 So. Sacramento Ave.; Petras Kenutis, vice pirm.; A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. Danubė 1126 arba YARDs 0123; Felix Kasper, fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave., tel. VIRGINIA 1624; Pranas Bakutis, izdavin., 2603 W. 69th St., tel. Hemlock 4638; S. Stanevičius, kontr. rašt.; J. Antanaitis, izdo globėjas; J. Stumbris, maršalka; Petronėlė Grigonienė, ligoninių prižiūrėtoja; Dr. J. P. Poška, daktaras kvotėjas, Susirinkimai atsiubna kiekvieną mėnesį antrą sekmadienį, 1-mą val. po pietų. Priklauso vyčiai ir moterys

CICERO LIETUVIŲ IMPROVEMENT CLUBO VALDYBA 1948 METAMS: J. Kimbark—pirm., 1613 So. 49th Ave., Olympic 5593; Justinas Areska—pirm. pagalb., 1328 So. 50th Ave.; C. Genis—nut. rašt., 1611 So. 49th Ct. Townhall 1753M; Joseph Balakas—fin. rašt., 1414 S. 49th Ct. Olympic 9791-J; Petras Karkauskas—izdavin., 1315 So. 49th Ave.; G. Potcius—kontr. rašt., 1607 So. 49th Ct.; Ona Skridulienė—izdo glob., 1617 So. 49th Ave.; Veronika Bikičienė—2 izdo glob., 1502 So. 50th Ct.; J. Takauškas—maršalka, 1336 So. 48th Court; Norbert Tumavich—legalis patar., 1226 So. 49th Ct.; Joseps Balakas—koresp., 1414 So. 49th Ct. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį kiekvieno mėnesio, 8:00 val. vakare, Lietuvių Liuosybės svet., 1403 S. 49th Ct., Cicero 50, Illinois. Priimami visi namų savininkai be skirtumo.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

JONAS ZYMAUCKAS
gyveno 702 West 31st St.

Mirė birželio 4 d. vakare, 1948 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimęs Šilalėj. Lietuvoj. Amerikoje išgyveno apie 30 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Eleonor, po tėvais Petroskas; dukterė Delores; sūnus Juozapas Peldun; brolis Juozapas Zymauckas ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė prie Lietuvių Darbininkų Susivienijimo No. 8698 ir prie Master Barber's Assn. of Chicago, Inc.

Kūnas pašarvotas Blake and Lamb kopl., 712 W. 31st St. Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 8 dieną, 10:00 val. ryto. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas Kapines.

Visi a. a. Jono Zymaucko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: žmona, Duktė, Sūnus, Brolis ir Giminės.

Laid. Direkt. Blake and Lamb, tel. VICTory 1158.

JONAS MIKNIUS
3222 S. Wallace St.

Mirė birželio 5 d., 3:15 val. popiet, 1948 m., sulaukus 62 metų amžiaus. Gimęs Vieksnių parap. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: 3 pusbroliai: Antanas Mosgers ir jo žmona Petronėlė ir jų sūnus Tamas ir jo šeima; Kazimieras ir Pranciškus Jutkai ir jų šeimos, Irons, Mich.; pusseserė Marijona Stumbris ir jos šeima ir kiti draugai ir pažįstami.

Laidotuvėmis rūpinasi Antanas Mosgers ir jo žmona, 10638 So. Prospect Ave. tel. BEVerly 0496.

Priklausė prie SLA. 251 kuopos.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko kopl., 3354 So. Halsted St. Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 8 dieną, 1:30 v. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas Kapines.

Visi a. a. Jono Mikniaus giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Pusbroliai jų šeimos, Pusseserė ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. YARDs 1419.

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA

— 15 STOTIES — W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto
Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare.

Išgirsite vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Bittin and Kamensky Monument Works

3338 W. 111th Street — Tel. BEVerly 0005

KOVA UŽ TEISES YRA MŪSŲ GYVENIMO TIKSLAS

Tokiu žūkiu š. m. balandžio 3 ir 4 d. Augsburgio mieste (Pietų Vokietijoje) buvo susirinkę trečią kartą tremtyje lietuviai teisininkai savo profesinių ir kitų reikalų aptarti. Iš visų Vokietijos kampų į suvažiavimą atvyko 46 atstovai ir dar svečių. Koks susidomėjimas buvo suvažiavimu rodo tas faktas, kad kai kurie atstovai važiuo 1000 km. O kai reikiama šiuo metu leistis Vokietijoje į tokią kelionę, Tamsos gal šiek tiek nusimanote iš Ponios Devenienės spaudos paskelbtų įspūdžių. Tai tikras kryžiaus kelias, ypač vargšui dipukui, turinčiam, be to, negalėti visus zonų peržengimo suvaržymus ir kitus sunkumus.

Suvažiavimą atidarydamas draugijos pirmininkas dr. Br. Kalvaitis pasakė gražią kalbą. Joje jis pabrėžė tą tragišką būklę, kurioje šiandien atsiderė ypač teisininkai. „Politinė realybė nustojo teisėto pagrindo, gyvename laikotarpį, kada teisė paverčiama pigiai pagal reikalą naudojama gražuole“, kalbėjo pirmininkas: „o mums teisininkams juk teisė—tai šventas žodis, mūsų gyvenimo prasmė, turinys ir tikslas“. Todėl šitą tragediją teisininkai jaučia dar giliau ir skaudžiau... Lietuvio teisininko profesija šiandien nepraktiška, jis negali varžytis su paprastu amatininku ar tvirtu raumenų darbininku, bet vis dėlto jis savo verties nenustoją. Lietuvoj teisininkų vėliava buvo garbingai nešama. Ją laikė tokios šviesios asmenybės kaip Prof. P. Leonas, prof. M. Romeris, M. Slezevičius, Prof. A. Janulaitis, Prof. A. Kriščiūkaitis, J. Byla ir kiti, jie sukūrė garbingas tradicijas. Mes ir šių dienų tamsioj naktij tėsime toliau jų darbą, formuosime mūsų išlaisvinimo kovos šūkius, kelsime ir vesime Lietuvos atstatymo bylą kol ją galutinai laimėsime.

Štai trumpai tokiomis mintimis pirmininkas atidarė suvažiavimą, kuris, išsyrinkęs prezidiumą ir kitas reikalingas komisijas, išklaušė įvairių organizacijų ir asmenų sveikinimus: Vykdomosios Tarybos, Liet. Tremt. Bendr. Centro Valdybos, Politinių kalinių dr. jos, Amatinių ir darbi-

ninkų s-gos, Gydytojų sąg-os, Inžinierių dr. jos, „Žiburių“ redakcijos ir tt.

Ypač su dideliu susidomėjimu buvo išklaušytas Vykdomosios Tarybos Pirmininko žodis, kuriuo jis ne tik sveikino, bet ir plačiai nušvietė dabartinę pasaulinę politinę būklę ir mūsų bylos eigą ir jos perspektyvas. Kalbėtojas aiškiais faktais nušvietė, kad kumščio teisės laikotarpiui ateina sutemos ir pasaulyje pradeda brėkšti, teisė grįžta į gyvenimą, o tai reiškia, kad ir mūsų kovai atsidengia naujos perspektyvos. Pranešėjas papasakojo apie Vyriaus. Politinių Veiksnių daromas pastangas mūsų kovoj dėl laisvės, pažymėjo, kas jau laimėta ir nurodė, kad dar daug visokių kliūčių reikės nugalėti, todėl kvietė visus budėti ir dirbti. „Drausmė ir organizuotumas—šių dienų pagrindas, tik tokie būdai mes susilaikysime to, ko trokštame“, baigė savo įdomų žodį mūsų politinio centro galva.

Iš kitų darbotvarkės punktų pažymėtinas Centro Draugijos Valdybos pranešimas. Iš jo paaiškėjo, kad Vokietijoje yra 284 teisininkai (Amerikiečių zonoj 184, Anglų—44, Prancūzų—56), o pridėjus kituose Europos kraštuose esančius tremtinius, gausime, kad tremtyje viso labo yra 396 teisininkai. Atsiminę, kad Lietuvoj 1940 m. sausio 1 d. teismo įstaigose ir advokatūroj dirbo 779 asm., tai matysime, kad tremtyje yra 50% visų buvusių Lietuvos teisininkų, o jei lyginsime su gyvųjų skaičiumi rugsio užplūdimo metu (1944 m.), tai tas nuostipis bus dar didesnis.

Ką Lietuvos teisininkai išgyveno per rusų ir vokiečių okupacijas, rodo šie baisūs skaičiai: Atėję rusai iš pareigų pavarė 549 asmenis, tai yra 7%, nužudė 13, kalino ir išvežė į Sibirą 94. Hitlerininkai sušaudė ir nukankino visokiais būdais 116, o kiek dar kalinta, bet nespėta nugalaboti!

Visi šitie išgyvenimai ir kiti okupacijų ir tremties gyvenimo sunkumai, aišku, turėjo daug galutinai pakirsti jėgas ir todėl kas čia nuostabaus, jei valdybos pirmininkas sakė, kad šiandien kolegų tarpe yra 3 džiovininkai, 4 serga psichiniai ir tt.

Labai įdomi teisininkų Seniko ir Paužos byla, aiškiai rodo visų tremtinių nenormalią teisinę padėtį. Minėti teisininkai buvo mūsų bendruomenės teisėjai Gunzenhausenio stovykloje. Jie sprendimus darydavo pasiremdami mūsų bendruomenės statutu, kuris iki šiol nėra okupacinės karo valdžios patvirtintas. Kaip kitur, taip ir šitoj stovykloj yra tokių asmenų, kuriems tvarka ir teisingumas yra tas kliuvinys, kuris trukdo jų siauroms, savanaudiškoms užmačioms ir visi, kurie mėgina tai piktai pasipriešinti, pasidaro priešai, kurie turi būti sulikviduoti. Šie du garbingi teisininkai, eidami savo pareigas, prieš kurį laiką buvo nubaudę tos stovyklos gyventoją, ne kokį Kauno „Brazilkos“, kurioj gyveno visokie tamsūs elementai, abivatelį, bet Lietuvoj buvusį didelį tūzą—„Maisto“ fabriko direktorių ir, jei neklystu, žymų tautininkų narį, veterinarijos daktarą Gavėną už šmeižtą viešu papeikimu su išpėjimu pasikartojus būti pašalintam iš bendruomenės. Tas sprendimas buvo paskelbtas spaudoj. Taip pat buvo nubastas tos stovyklos gyventojas Vytautas Stadalinckas už pasisavinimą bendruomenės rašomosios mašinėlės išmetimu iš bendruomenės. Šie du asmenys artimai bendradarbiavo su tos stovyklos gyventoju Ilčioniu (sako, buvęs Ilcenka, motina neva vokiečių, o tėvas rusas, dirbo „Maiste“). Šis vy-

Dr. D. F. Malan, kuris sudarė Pietų Afrikos valdžią, Rinkimuose jo vadovaujama partija laimėjo. Pasakojė Jan Christian Smuts vadovaujama valdžia priversta atsistatydinti.

rukas anksčiau buvo stovyklos tautiniu lyderiu. Savo elgesiu jis sukėlė prieš save visus gyventojus ir buvo nepaprastai daug vargo kol jo nusikratė. Tada atėjo blogos dienos visiems tiems, kurie mėgino bet ką prieš jį veikti, ypač inteligentams; jiems buvo sudarinėjamos bylos ir sodinami į kalėjimą. Neabejotinai, kad tas asmuo turėjo artimus ryšius su tam tikromis įstaigomis, todėl kova su juo buvo nepaprastai sunki.

Dr. Gavėnas ir Stadalinckas suėjo į labai artimus santykius su Ilčioniu. Jie nutarė minėtus teisėjus, drįsusius bendruomenės vardu juos nubauti, pamokyti ir sulikviduoti. Naudodamiesi gerais ryšiais su jems reikalingomis įstaigomis jie sudarė bylą už pasisavinimą teisiamosios galios, kuri priklausė tik amerikonių valdžiai. Byla tęsėsi 2 dienas. Kaltinamuosius gynė adv. dr. Br. Kalvaitis. Teisme dr. Gavėnas ir Stadalinckas teigė, kad lietuvių bendruomenės teismas yra nelegalus, kad tai slaptos VLIKo organizacijos organas, kad visus tuos, kurie tos organizacijos įsakymų neklusau, jie baudžia ir lietuviai teisėjai tą baudimą atlieka. Žodžiu, jie nupiešė visą lietuvių bendruomenę tokomis spalvomis, kad baisu ir ją ir pažūrėti. Gynėjas mėgino nušviesti tikrą padėtį, tačiau amerikiečių teismas minėtus teisėjus pripažino kaltus už valdžios pasisavinimą ir nubaudė 6 mėn. lygtinai. Buvo paduota apeliacija, bet ir ji buvo atmesta.

Centro Valdyba daug dėmesio kreipė į propagandą. Tuo tikslu ji išleido atsišaukimą į pasaulio teisininkus, Guzevičiaus, Serovo, Munchio instrukcijas (jomis buvo nustatyta, ką ir kaip išvežti iš Lietuvos 1941 m. birželio m. 13-15 d.) ir jas plačiai paskleidė, atliko paruošiamuosius darbus išleisti „Teisininkai kovoje su Lietuvos okupacijomis 1940-44 m.“, „Klaipėdos byla“, prof. Romerio „Lietuvos sovietizacija“. Valdyba rūpinosi išleisti savo žurnalą, bet neįveikė įvairių sunkių formalinių ir techninių kliūčių. Ji stengėsi užmegsti ryšius su užjūrio lietuviams teisininkais, tuo tikslu išsiuntinėdama atitinkamus laiškus J. A. Valstybių lietuviams teisininkams, bet, deja, atgarsio nesusilaukta, rinko medžiagą apie Unros ir kitų įstaigų pareigūnų dažnai neleistinus veiksmus ir surinktas žinias teikė kur reikalinga. Dr. jos atstovai dalyvavo DP tarptautinio komiteto teisininkų sekcijos darbuose. Jos sumanymu buvo paruošti (paruošė lietuviai) memorandumai DP teisųjų klausimų ir emigracinėmis problemomis ir išsiuntinėti visiems vakarų pasaulio autoritetams: Popiežiui, Prez. Trumanui, Min. pirm. Attlee, Prez. Auriol, Rooseveltienei, Gen. Clay, Zmogaus teisėms ginti komitetui ir tt.

Patys teisininkai visur aktyviai dalyvauja mūsų bendruomenės gyvenime, teikia kur tik reikia juridinius patarimus, kurie ypač buvo brangūs po skrynių, kada reikėjo rašyti daugybę apeliacijų; jie garbingai eina ir teisėjų pareigas, kurios, kaip aukščiau matėme, dabartinėse sąlygose yra be galo sunkios. Emigracijos reikalų valdyba surinko taip pat įdomių žinių. Pasirodo, daugumas teisininkų yra dar darbingo amžiaus būtent: 20-30 m.—2%, 30-40 m. 35%, 40-50—35%. Taip pat surinkta žinių, kad labai daug teisininkų iš seniau mokėjo ir čia tremtyje išmoko įvairių praktiškų amatų, pavyzdžiui, pagal surinktas žinias (o jos toli gražu neapima visus teisininkus), moka batus siūti 6, šoferių yra 42, elektro-mechanikų 21, buchalterių 24, daržininkų 9, yra dalytojų, radio-mechanikų, stalių, matininkų, dantų technikų ir tt. 81 nuoš. visų teisininkų moka dirbti žemės ūkio darbus.

Iš pranešimo paaiškėjo, kad tremtyje mirė šie teisininkai: Grigaitis, Boreiša, Eidukienė ir Sereika. Lietuvoj mirė Šamboris, Sibirė Brazaitis, J. Kriščiūnas bei Mikutavičius ir pakelyj į Sibirą—J. Byla ir Valičenka.

Suvažiavimo dalyviai labai aktingai svarstė tiek valdybos pranešimą, tiek kitus svarstomus klausimus. Buvo jaučiama, kad visi siejosi dėl garbingo teisininko vardo išlaikymo, visi vienu balsu teigė esant būtina reikalą palaikyti tamprūs ryšius su išvykiais ir kitus kraštus teisininkais.

Suvažiavimas pasveikino mus, kurie ypač buvo brangūs po skrynių, kada reikėjo rašyti daugybę apeliacijų; jie garbingai eina ir teisėjų pareigas, kurios, kaip aukščiau matėme, dabartinėse sąlygose yra be galo sunkios.

Nori susirašinėti

Aš, Ernestas Šraderis 20 metų amžiaus, noriu susirašinėti su bendraamžėmis Amerikos lietuvaiteimis.

Adresas:
Ernestas Šraderis,
Murrhardt, Germany,
Karlst. 47,
USA Zone.

VLIK'ą, LTB Centro Valdybą, R. Kryžiaus Valdybą, Lietuvių Advokatų Tarybą J. A. Valstybėse, JAV Komitetą nukentėjusiems Europos teisininkams šelpiti, Lietuvių Susivienijimą JAV, žymesniusios JAV lietuvių teisininkus, kolegas gulinčius ligoninėse ir sanatorijose, o taip pat užuojautą minėtiems nukentėjusiems teisėjams.

Zinoma, suvažiavimas išrinko valdybą, revizijos komisiją ir garbės teismą.

Tautos himnu baigėsi 2 d. trukęs suvažiavimas. Jo dalyviai vėl išsiskirstė į savo stovyklas kupini vilties ir pasiryžimo tęsti kovą už šviesų rytojų ir ją laimėti.

—Žemaitis.

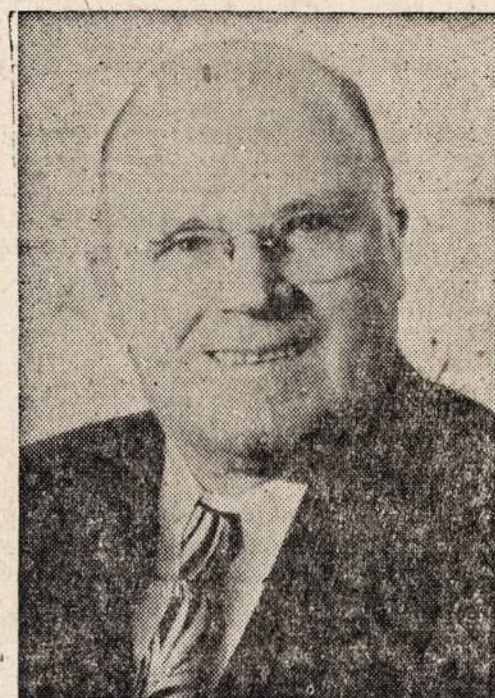
1948 m. bal. m. 5 d.

**PAVASARINIS
"NAUJIENŲ"
PIKNIKAS**

BIRŽELIO 27—1948

Liberty Darže
Willow Springs, Ill.

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

JOHN A. KASS, Sav.
Pirkite visas savo deimantines ir auksines dovanas, laikrodžius, Elen, Han, Lun, savo vaikams mokslo užduoties atvėrimui ir visokios kitokios rūšies dovanas giliu pirkti teisingai Lietuvių Jewelry Krautuvėje už priimanamas kainas.
Mūsų krautuvėje yra lietuvių aukų kryželiai, Krevinas akis ištaiso ir akinius pataiso. Turite didelį patyrimą egzaminavimui akčių ir akinių prietaisų.
DR. M. KASS, Optometrist
4102 Archer Ave. ir Mozart St.
Tel. LAFAYETTE 8617.

Specialiai Birželio Mėnesį

1 Coat Enamel Baltas, galionas **\$3.50**
1 Coat Flat Baltas, galionas **\$2.50**

Sienoms popiera, 1948 m. pigiomis kainomis, rolelis **15c**

Langams stiklai ir užlaidos. Dastatome į visas dalis miesto. Parduodame urmu ir dalinai. **BERLAND'S PAINT STORE** 3540-42 W. Roosevelt Rd. Tel. Van Buren 1040.

EXTRA! EXTRA!
Pergalintas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UZSAKYMUS IR VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS, ANGLIJĄ, FRANCIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.
Maisto siuntiniai APDRAUSTI draudimo lizdais, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesudarys adreso—pinigai gražinami. Pakelę dingęs siuntinys pakeliamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8—21 DIENOS! Į VISUS KRASTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėlių Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymo siuntinėlį tipo numerius. Galima užsakyti keli pakieliniai tam pačiam gavėjui.

No. 1	2 sv. taukų, kiaušinių, 2 sv. bekono	\$8.00
No. 2	2 sv. salami, desros, 2 sv. kenuotos, jautienos, 1 sv. pieno miltelių.	\$6.00
No. 3	2 sv. bekono, 2 sv. kenuotos, jautienos, 2 sv. pietų Afrik. apels. marmelado, 1 sv. cukraus, 1 sv. kavos pupelių, 1 sv. šokolado, blocks	\$6.50
No. 4	2 sv. kiaušinių taukų, 2 sv. bekono, 2 sv. cukraus	\$2.95
No. 5	2 sv. kiaušinių taukų, 2 sv. cukraus, 2 sv. aukš. rieb. sūrio, 1 sv. kavos pupelių.	\$4.98
No. 6	4,5 sv. cukraus, 4,5 sv. kavos pupelių	\$4.00
No. 7	200 Chesterfield cigarečių (išskiriam. Vok. ir Italija)	\$2.00
No. 8	16 sv. sudytų silkų stali-nėlių (Tik į Vokietiją)	\$5.95
No. 9	10 sv. kvietinių miltų, 4 unc. kepimo miltelių	\$2.85
No. 10	EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!! 2 sv. kenuotos, sviesto, 2 sv. bekono, 2 sv. kiaušinių taukų, 1 sv. šokolado, blocks, 1 sv. cukraus, 1 sv. kavos pupelių.	\$7.95

Gia nurodytose kainose įskaitytos persiuntimo, draudimo ir kitos išlaidos.
Aukščiau pateiktose su draugijomis, komitetais ir pavieniais asmenimis dėl didesnių užsakymų. Nedelsdami šiandien pasiūskite savo giminiams, draugams siuntinėlius!

DABAR LAIKAS ... MALEVOTI

Mes turime didžiausią ir pilną pasirinkimą Bridgeporte... Malevoti, Enamels, Varnišių, Šepėčių, Valytuvų, Kopečių, Spondžių, Kitokių reikmenų ir Siemonų papierių.

Mes parduodame ENTERPRISE PAINT ir DUPONT ENAMELS.

BRIDGEPORT HARDWARE AND PAINT STORE
(The Stumm Corporation)
3214 So. Halsted St.
CAL. 4667

HELP REG'D. KANADOJE
VALDŽIOJ REGISTRUOTA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ. HELP

PRIMA MAISTO SIUNTINIŲ UZSAKYMUS IR VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS, ISSKIRIANT U. S. S. R., TAIPGI I FRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, BELGIJĄ, OLANDIJĄ, DANIJĄ IR ANGLIJĄ.

HELP standartiniai siuntiniai

SIUNTINYS Nr. 1 Tik \$10.00	SIUNTINYS Nr. 2 \$5.00
4 svara kiaušinių TAUKŲ	2 svara kiaušinių TAUKŲ
2 svara KAVOS	2 svara KAVOS
5 svara CUKRAUS	1 svara MESOS
3 svara MĖSOS	1 svara RYZIŲ
1 svara GRIETINĖS	1 svara Džiovintų Vaisių.
1 svara RYZIŲ	1 svara KAKAVOS.
1 svara Džiovintų Vaisių.	
1/2 svaro KAKAVOS.	

Visi produktai aukščiausios rūšies ir švieži. Šios rūšies siuntinius už taip žemas kainas tik iš Kanados tegalima išsiųsti.

HELP Patarnauja Kanados ir J. A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiai Kanados pašto laivininkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresu; kiekvienam atveju persiunčia Tamsai gavėjo pakvituotą orderį.

HELP gražina Tamsai pinigus, jei dėl kurios priežasties adresas siuntinys nepasiekia.

SIŪSKITE LAISKĄ SU UZSAKYMU ŠIENDIEN:
(Pagaudaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd. P. O. Box 777 Place D'Armes, MONTREAL 1, QUE., CANADA.

MOKAME 3% DIVIDENDŲ UŽ VISUS INDELIUS

Apsimoka laikyti pinigus mūsų taupomaj istaigoj, nes jom padėtis santaupos yra saugios, tuo reikalu jau nereikia rūpintis.

Tamsta taip pat gali įsigyti reikalingą saugumą, jei pradėsi pas mus taupyti. Pamažu saskaikton nešdamas savo santaupas, nei pats nepasijusi, kaip sudarysi gražią atsarginę sumą. Santaupas iki \$5,000.00 garantuoja Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 3317

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiadi., nuo 9 ryto iki 12 diena. Ketvirtadi., nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštadi., nuo 9 ryto iki 2 pp.

GERIAUSI BARGENAI

Naujų ir vartotų automobilių, pasimatykite su vadovais automobilių pasaulyje. The Cook County Distributors, kurie per 30 metų tarnauja visuomenei. Mes galime jums sutalpinti simtus dolerių. Nepirkite automobilio, seno arba naujo, kol nepasimatysit su mumis.

COOK COUNTY DISTRIBUTORS
1340 West 63rd St., prie Loomis Blvd.
CHICAGO DIDŽIAUSI AUTOMOBILIŲ DISTRIBUTORIAI

MES ESAME TIESIOGINIAI DIRBTUVĖS ATSTOVAI KAISER & FRAZER

Mes garantuojame, kad sutaupsime jums pinigų. Atveškite savo seną automobilį ir mes išmainysime jį į naują arba gerą vartotą automobilį. VIRŠ 30 METŲ BIZNYJE.

Mūsų įstaiga atdara kasdien iki 9 val. vak. Sekmadieniais visą dieną.

COOK COUNTY DISTRIBUTORS
1340 W. 63rd STREET
ALL PHONES: WALBROOK 3700.

Išdirbame Geriausius Seklyčioms Setus

Turime didelį pasirinkimą su plieniniais diržais **SEKLYČIOMS SETŲ.**

Teikiama garantuota medžiaga ir darbas už labai priimanamas kainas.

JOE KAZIK-KAZIKAITIS, Sav.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
4140 Archer Avenue. Phone Lafayette 3516.

DENGIAME VISOKIUS STOGUS ir insuliuojame

Apkalamė namus visokios rūšies materijalais. Taipgi parduodame stogų materijolus už cash arba lengvais išmokėjimais.

EAGLE ROOFING CO.

Aleksandras Pesmenski, sav.
1939 West Chicago Ave. Tel. CANal 4990

Subscription Rates: \$7.00 per year in Canada, \$7.00 per year outside of Chicago, \$9.00 per year in Chicago 4c. per copy.
Jungtinėse Valstybėse, ne-Chicago: Metams \$7.00, Pusei metų 3.50, Trims mėnesiams 2.00.
Užsieniuose: Metams \$10.00, Pusei metų 5.50, Trims mėnesiams 3.00.
Naujienos eina kasdien išskiriant sėkmadienius, Leidybia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500.
Savaitė 4c, Piniigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

APŽVALGA

FOSTERIS NEATSAKĖ J KLAUSIMUS

Prieš savaitę laiko turėjo debatus kurie buvo transliuojami per radio, atstovas Karl E. Mundt (rep. iš South Dakota), žinomojo biliaus autorius. ir William Z. Foster, Am. komunistų partijos pirmininkas.

Buvo juokinga, kai Fosteris sakė, kad Mundto bilius tai "policinės valstybės priemonė." Jisai pats garbina aršiausiąją pasaulių policinę Sovietų valstybę!

Atst. Mundt lengvai suvarė komunistų fiurerį į ožio ragą, pastatydamas jam du klausimus: viena, ar komunistai kada yra pakritikavę nors vieną Sovietų valdžios žingsnį užsienių politikoje; antra, ar Sovietų Sąjungoje arba kurioje kitoje sovietų kontroliuojamoje valstybėje galėtų įvykti toki vieši debatai dėl įstatymo sumanymo, kaip šitie debatai apie Mundto bilį?

Į situodu klausimu Fosteris nedavė jokio atsakymo, tuo būdu prisipažindamas, kad jisai ir jo vienminčiai veidmainiauja ir meluoja, kada jie apsimeta esą "demokratijos" šalininkai ir neturį nieko bendra su totalitarine Maskvos diktatūra.

LENINO LEGENDOS RUMUNIJOJE

"The New Leader" korespondentas Rumunijoje rašo, kaip tos šalies komunistiška valdžia "šviečia" jaunimą. Mokyklų vadovėliuose, pavyzdžiui, yra įdėta pasaka, kurioje Leninas yra piešiamas, kaip naujas Kristus, o Karolis Marksas, kaip jo pirmtakas, Jonas Krikštytojas. Pasaka, kurią vaikai mokyklose turi išmokti, skamba šitaip:

"Kai Marksas patyrė apie Lenino gimimą, jisai pasiuntė Lenino motinai siuntį kamuolį, prašydamas ją kam mėnesis mieruoti kūdikį ir siųsti jam siuntį galus, pareikšdamas: 'Aš atsidėjęs žiūrėsiu, kaip kūdikis augs, nes jisai atliks didžiulius dalykus žmonijai...' Kai Leninas užaugo, Marksas suteikė jam visą savo išmintį. Ir kada draugai atėjo pas Marksą klausiti jo patarimo, Marksas jiems tarė: 'Visa ką aš žinojau, aš pasakiau Leninui. Eikite pas Jį ir Juo pasitikiękite visuose dalykuose...'"

Šitokią "apšvietą" teikia mokyklų jaunimui Rumunijos valdžia, kurios priešakyje stovi komunistas Groza. O tos valdžios "smegenys" yra Kominterno agentas, Ana Pauker.

TERORAS KUBANĖS KRAŠTE

Vienas DP stovykloje gyvenąs rusas aprašo liaska, kurį įdėjo "Socialistiškesi Vestnik" kaip Ežovo teroras siautė Kubanės srityje (Kaukaze).

"Atėjo baisieji 1937 metai," pradeda savo laisną A. M., "kada kraštas buvo užlietas kraujui, ir Kubanė turėjo atnešti savo kruviną duoklę ant Stalino-Ežovo autkuro. Ir jau čia lėkė galvos ne šiaip pirmūnų gyventojų, bet... 'vadių'... Per penkis mėnesius buvo suimti du Krasnodaro miesto sovieto pirmininkai, o trečiasis išvengė arešto, nusišaudamas savo kabinete. Pirmas eileje buvo senas bolševikas, raudonasis partizan, darbininkas-balinis, dalyvavęs Kovtichos žygiuose... Žmogus neabejotinai gabus ir visai nekvailas. Jisai gavo paaukštinimą ir buvo perkeltas į Rostovą prie Dono, o po dviejų savaitių su visu vadovaujamu jo Sovietu buvo suimtas ir už kelis mėnesių sušaudytas.

"Jo vieton Sovieto pirmininku buvo paskirtas palyginti gana kultūringas žmogus — kaimo mokytojas. Jisai išbuvo pirmininko poste dvi savaites. Sugrįžęs iš tarnybinės kelionės į Rostovą, jisai užsidarė savo įstigos kabinete ir nusėvė, norėdamas išvengti arešto, kankinimų, išniekinimo... Visą miesto Sovietų apėmė panika. Buvo suareštuoti visi skyrių vedėjai ir aplamai visi atskingieji Sovieto tarnautojai. Net Sovieto pirmininko sekretorių, net buvusiąją Sovieto pirmininko stenografistę surado kur ten Vidurinėje Azijoje ir suėmė.

"Nusišovusiojo vieton buvo paskirtas miesto Sovieto pirmininku analfabetas kazokas, kuris vos galėdavo rašyti ir nesurisdavo dviejų žodžių. Atrodė, kad šis tai jau 'iš širdies atsidavęs' partijai ir vyriausybei, bet ir jį išliko toks pat likimas. Jį išlaikė pirmininko poste tris mėnesius ir suėmė pačiame miesto Sovieto posėdyje, viso Sovieto akyse. Aš pats tenai buvau. Tai buvo žmogus 45 metų, milžiniško ūgio, dailus, tvirtas, kaip ažuolas. Kai pasilikau jį ant Sovieto laiptų, tai jo nepažinau: jį tik-ką buvo paleidę iš NKVD, ir jisai buvo susinėtęs į kuprą senis, su alkiniais, beveik apakęs. Tuo pačiu metu buvo suimtas Krasnodare vienas iš vadovaujančių miesto Sovieto darbininkų — pasakiška-sai Žloba. Tie, kurie atsime-na pilietinį karą, žino apie šitą narsųjį raitelį, raudonąjį diviziono vadą. Jisai yra aprašytas romane 'Kočubei' ir apie jį dainuodavo dainelėje to laiko dainų ("Žlobos Divizija Pirmyn"). Tikrai nepaprastas žmogus. Pasibaigus pilietiniam karui, jį pasiuntė tikiškam darbu ir jisai daug prisidėjo prie Kubanės gerovės kėlimo. Tarp kitko, kaip tik jo energijos dėka, Kubanėje įvedė ryžių auginimą. Buvo išdžiovinotos pelkės ir užsėtos šiais brangiais augmenimis.

"Kad išmokyty Kubanės gyventojus, kaip auginti ryžius, Žloba pats nuvyko į Korėją, studijavo ryžių kultūrą vietoje ir išvežė istisą koriejiečių kaimą. Jie apsigyveno už 30 kilometrų nuo Krasnodaro Ivanovo stanicijoje (kazokų kaime. — "N." Red.) ir jį vadovybėje Kubanėčiai ėmė dirbti. Vieną dieną Žloba ir korėjiečiai buvo apšauti japonų šnipais ir išnyko iš žemės paviršiaus. Kartu su Žloba buvo suimta visa jo šeima — 6 žmonės. "Per tą patį laikotarpį buvo suimti šeši bolševikų partijos miesto komiteto sekretoriai. Krašto komiteto sekretorių Kravcovą spaliu mėn. išrinko į Aukščiausiąjį Sovietą, o lapkričio mėn. jisai jau buvo sušaudytas. Paskyrė naują krašto sekretorių — Marčuką. Jisai taip pat, Kravcovo vieton, buvo išrinktas į Aukščiausiąjį Sovietą, o pavasarį jį apšaukė 'italų šnipu' ir suėmė. Bet suiminėjo ne vien tikrai aukštajų vyriausybę. Per tą patį laikotarpį buvo suimti beveik visi Sovieto nariai. Sunkiu įsivaizduoti, kokio įtempimo buvo pasiekę nervai, ypač visų tų, kurie buvo susiję su Sovietu, lyg kad miesto šeimnininkas būtų buvęs gen. Krasnov..."

Laiško autorius, toliau, sako, kad suiminėjami ir žudomi buvo taip pat ir šiaip inteligentai — universiteto profesorai ir k. Kai kurie seni mokslininkai šioje teroro atmosferoje buvo taip įgašdinti ir prislėgti, kad

Pittsburgho stotyje prezidentas Trumanas tariasi su demokratų partijos vadais ir vietos pareigūnais.

LIETUVOS TRAGEDIJA DIPLOMATINIUS DOKUMENTUOSE

(Iš ELTOS BIULETENIO NR. 22)

1945 m. kovo m. baronas von Griesheim, Vokietijos užsieny reikalų ministerijos archyvų šefas, gavo Ribbentropo įsakymą tuos archyvus išgabenti iš Berlyno į Degenerhauseno pilį Harzo kalnuose. Vos spėjo senukas baronas naujojoj vietoj iškrauti tuos dokumentus, kuriuos jis daugiau kaip 40 metų kaip savo akį saugojo ir tvarkė Wilhelmstrassės pogrindžioose, kai jį pasiekė Ribbentropo telegrama, įsakanti svarbiausiuosius aktus sudegini. Tačiau kai 1945 m. balandžio m. į Degenerhauseno pilį įžengė pirmieji amerikiečių kariai, juos sutikęs žilas senukas — tas pats baronas von Griesheim — susijaudinęs tarė: — Ribbentropas buvo man išakęs SS vyrų akyse sudeginyti svarbiausius diplomatinės reicho dokumentus. Štai jo telegrama. Aš jo nepaklausiau ir archyvus išsaugojau istorijai, kad ji galėtų nustatyti šio baisiojo karo atsakomybę. Neįmanėlių SS-ninkų akyse aš tešdėginau senus užrašus ir bevečius popierius...

Amerikiečiai archyvus tikrai atrado sveikus ir gražiai sutvarkytus. Jie pasiėmė ne tik juos, bet ir ilgametį jų saugotoją. Kone po trejų metų, 1948 m. sausio 21 d., J.V. valstybės departamentas išleido pirmą rinkinį atrinktų dokumentų, liečiančių Sovietų S-gos ir nacinės Vokietijos santykius: "Nazi-Soviet Relations 1939-1941."

Toje 362 puslapių knygoje paskelbtieji dokumentai teikia gausios medžiagos ir mūsų krašto tragedijos diplomatinei istorijai, nes Lietuva (šalia Lenkijos ir kitų Baltijos valstybių) buvo kaina nacional-socialinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos plėškinio susitarimo, kuris įgalino vokiečius pradėti II-jį pasaulio karą. Minimas leidinys yra pagrindinis šios apžvalgos šaltinis. Kita medžiaga, panaudota vieną kartą po metų įvykių vaizdui susidaryti, pažymėta tekste.

I. SOVIETŲ DERYSBOS SU DEMOKRATIJOS 1939 METAIS

1. Politinis aiškinimasis

patys žudėsi. Nusizudė, pav. 80 metų amžiaus mokslininkas bakteriologas Savčenko, buv. Mechnikovo bendradarbis. Suimtųjų ir nusižudusiųjų profesorių vietas užėmė ištikimi "partiečiai," dažnai žmonės menkos kultūros.

Šitas teroro dūkimas tęsėsi tol, kol NKVD priešakyje stovėjo Ežovas. Paskui jisai pats buvo sušaudytas. Po Ežovo atėjo Beria. Sako, kad jisai paveldėjo iš savo pirmtako 14 milijonų kalinių ir vadinamų "laisvų tremtinių."

Buv. Prancūzijos min. pirmininko DALADIER ir užsieny reik. min. BONNET parodymai (dalis atpasakojama, dalis cituojama ištisai).

Pradėjus ryškėti vokiečių agresijos prieš Čekoslovakiją grėsmė, Prancūzijos užsieny reikalų ministeris Georges Bonnet 1938 m. gegužės 12 d. Ženevoj paklausė tuometinį sovietų užs. reik. komisarą Litvinovą, kokiu būdu sovietai galėtų padėti agresijos atvejū Čekoslovakijai su kuria jie turėjo sąjungos sutartį. Bonnet liudijimu

"Jis (Litvinovas) man atsakė, kad jo vyriausybė atsisako svarstyti savo kariuomenės ir aviacijos siuntimą per Lenkijos bei Rumunijos teritoriją prieš tų kraštų valią! (Les negociations franco-russes de 1938 et de 1939," par Georges Bonnet, "Revue de Paris," novembre 1947, No. 11, p. 94.)

Vėliau, 1938 m. rugsėjo 2 d., Litvinovas prancūzų charge d'affaires Maskvoj, Payart, pareiškė, kad sovietai per Lenkiją ir Rumuniją nesius pagalbos Čekoslovakijai, nebent tai nutartų Tautų S-ga. (Bonnet, "De Washington a Quai d'Orsay," p. 199.)

Čekoslovakiją šaltu būdu likvidavus ir iškilus vokiečių agresijos prieš Lenkiją pavojui, Vakarų Europos demokratijos — Prancūzija ir Anglija ėmėsi bandyti sovietus prikalbėti, kad jie garantuotų Lenkijos ir Rumunijos saugumą. Tuo reikaltu prancūzų ir britų ambasadoriai Maskvoj 1939 m. balandžio pradžioj pradėjo derybas su sovietais.

"Sovietai pateikė gausių reikalavimų. Visų pirma, jie pareikalavo, kad Baltijos kraštai, nepaisant jų formalaus atsisakymo, būtų įtraukti į tą sutartį. (Tebuvo kalbama apie Suomiją, Estiją ir Latviją, tada tiesioginius Sovietų S-gos kaimynus. ELTA.) To reikalavo Litvinovas. Tie, kurie jį laiko mažųjų tautų nepriklausomybės čempionu, tepasiskaito jo ultimatyvines telegramas, pasiūstas trijų Baltijos valstybių sostinėms ir reikalavjančias totališkai pasiduoti Maskvai." Bonnet, "Les negociations..." Révue de Paris, p. 98).

1939 metais gegužės 3 d. Litvinovą staiga pakeičia Molotovas.

"Debatai dėl Baltijos valstybių ėjo toliau su Molotovu. Mums būdavo kartais sakoma, ko mes taip ilgai ginčijamės dėl Baltijos valstybių, o nesvidžiam jų per tvorą. Tebūnie mums atleista, bet anuo metu dar nebuvo išrasta ir priimta tokia patogi 'ge-

ležinė uždanga, ir mes tebekovojom bandydami apginti mažųjų tautų nepriklausomybę nuo bet kokios hegemonijos." (Ibid. p.p. 98-99.) Bonnet pažymė, kad 1939 m. birželio m. derybos buvo privedusios prie "visiškai priimtino susitarimo."

(Tuometinis prancūzų premjeras Daladier 1946 m. liepos 13 d. prancūzų konstituntoj pareiškė:

"1939 m. birželio 2 d. sutarimas esminiais punktais buvo pasiektas, tačiau pasirašymas buvo nustumtas dėl naujų rusų reikalavimų Baltijos valstybių atžvilgiu. Rusija norėjo, kad ji būtų pripažinta Baltijos valstybių globėja kad ir pastarosios to nenorint. Prancūzija tam rusų reikalavimui pritarė." "Le Monde" 1946 m. liepos 14 d.)

Bet tada sovietai išskėlė naujų reikalavimų, kurie išsėmė britų vyriausybės kantrybę, ir jį 1939 m. liepos 10 d. savo notoj prancūzų vyriausybei rašė:

"Mes priešjome prie tokio laško, kada aiškiai nelegalim toliau laikytis metodo — priminti kiekvieną naują sovietų pateiktą reikalavimą. Mes gavomų (accueller) jų reikalavimų, kad sutartis apimtų Baltijos kraštus... (Toliau išskaičiuojami ir kiti sovietų reikalavimai. ELTA.) Mūsų kantrybė veiks išsekę. Mūsų vyriausybė turėtų persvarstyti visą padėtį." (Ibid. p. 99.)

1939 m. liepos 17 d. Bonnet jį atsako britų užs. reik. ministerei lordui Halifaxui:

"... Tačiau mes priešiam lemiamą momentą, kada mums atrodo būtina nepaisyti nieko, kad tik pasiektume tikslą. (Bonnet pabr.) Nereikia užmiršti, kad derybų nutrukimas būtų pražūtingas taikos išlaikymui." (Ibid. p. 99.)

Lordas Halifaxas priima transsakeinę formulę, ir 1939 m. liepos 24 d. Molotovas britų ir prancūzų ambasadoriams pareiškia, jog belikę "antrinės reikšmės skirtumai. Trys vyriausybės pakankamai sutaria dėl pagrindinių duomenų, kad galėtų pereiti prie karinių problemų svarstymo."

Karinių derybų vesti 1939 m. rugpičio 11 d. Maskvon nutyksta britų misija, vadovaujama adm. Drax, ir prancūzų ja gen. Doumenc priešaky.

(Bus daugiau)

— Izraelio premjeras Ben-Gurion tvirtina, kad britai susitarė su arabais Transjordanijos karalių Abdulą padaryti Palestinos karaliu.

— Luzon saloje gimė kūdikis su 4 akim, 4 ausim, 4 rankom ir 4 kojom. Pranešimas iš Manilos sako, kad jis tuojau mirė.

— Olandijos karalienė Wilhelmina atsistatydins rugsėjo 4 dieną.

— Žydai tvirtina, kad ketvirtadienį jiems pavyko numušti bombanešį.

PRANEŠIMAI

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skv. riauš sandėlis priima drabužius, kepurą, maistą, muilą ir svalynę kasdien nuo 4-tos val. po pietų iki 8-os mas. 1641 Wabansia Ave. vakar. Sandėlis — Seserų naktin. Balf 6-tas Skv. priima drabužius maistą bei knygas dėl lietuvių varstančių Europie sekartuose vietoje: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kas negalite atnešti.—našaukite LAFayette 8617, o Mr. Kass paims jūsų auką. —J. K. Enecheris, pirtm.

BRIDGEPORT.—BALF 3-to Skv. riauš sandėlis randasi 939 West 33rd St., Al. Būdirio kraituvėje. Drabužiai, avalynė, maistas ir tt. ir pinigines aukos BALF intencijai priimamos kasdien. Radus kraituvę uždaryta, aukas reikia įnešti per šonines duris. —VALDYBA.

SKAITYKITE IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

STALINO "SAULĖS" STEBŪKLAI

Rašo: W. I. S.

1940-41 metais, kada Lietuva buvo pirmą kartą sovietų okupuota, labai dažnai fabrikuose, mokyklose ar įstaigose atsilankydavo komunistų politrukai, su tikslu "apšviesti" žmones. Žmonės pranešdavo, kad įvyks "nepaprastas informacinis mitingas" ir per prievartą suvargdavo visus į kurias nors patalpą ir ten dėstydavo savo iki gyvo kaulo įgrisusią propagandą apie nepaprastą "laisvę" Sovietų Sąjungoje, apie stebuklingą prekių gamybą ir "didžiulius sovietų technikos laimėjimus".

Tuo pačiu metu dešimties tūkstančių lietuvių būdavo pū-

domi ir kankinami kalėjimuose, suimtinėjimai vyko nesustojamai. Tūkstančiai merdėjo koncentracijos stovyklose. Be to, žinome, kad ir srašai buvo sudaryti, kad išvežti 800.000 lietuvių pirmu "ypu". Iš jų, 1941 metų birželio mėnesį per savaitę laiko bolševikai suspėjo išgabenti 50.000 žmonių.

Ne tik žmonės naikino, bet ir gabeno iš Lietuvos visokias gėrybes — ką tik sugriebdavo. Kai kur jie pasiekė tiesiog liūdnai juokingo kraštutimumo — pavyzdžiui, viename mieste jie išplėšė net durų rankenas, iš tų namų, kuriuose buvo apsigyvenę... Vežė maistą, rūbus — viską, viską į "laimingą Staliną kraštą". Gi "badaujančiai Lietuvai" (kaip jie kad vadino), siuntė blogiausios rūšies degtukus ("mėcus") ir vatermalonus. Lietuvą užplūdo parazitai — Stalino rojus "didvyriai", ir utelėti kolchozinkai, maišais savo kūnus apsidengę... Met jie, anot politrukų, atnešą Stalino saulės stebuklus. Taip, tikrai, tokių "cūdų" laisvo krašto žmonės iki tadą dar nebuvo matę.

"Globėjai ir gelbėtojai".

Tačiau anų politrukų kalbos 1941 metų pavasarį pasidarė įdomesnės. Charakteringa, kad komunistai jų mintis kartodavo kiekviena proga.

Tada šitie politrukai kalbėjo maždaug taip:

"Nuostabią tautų globėja ir gelbėja Sovietų Sąjunga yra apsupta kraugerinių kapitalistinių valstybių, kuriose darbo žmonės yra mušami su bota-

Grafas Folke Bernadote (po kairi) ir Moshe Shertok keturių savateių stulomas paliaubų sąlygas. Jūdvieji susitikimas įvyko Haifa mieste.

gais, kinkami į vežimus ir marinami badu. (Auditorijoj juokas). Tos valstybės grasina Sovietų Sąjungai. Tačiau netrukus mes žygiuosime. Nesvarbu kokiečiai apie mus galvoja Hitleris pradėjo per daug naujotis mūsų išnaudotomis priemonėmis. Na, bet žinoma, kad vokiečiai yra už mus kvalesni. Che! Mes kariuomėn prieš vokiečius, tovarišė! Aišku, mes labai lengvai laimėsime. Juk ir Napoleonas yra bandęs užkariauti Rusiją — o ar negavo pralaimėti? Che! "Krasnaja" armija žygiuos iki Rhein'o! Mums karą prieš vokiečius laimėti bus tik kaip nusispausti! Na, žinoma, naciai jau iki mūsų pergalės dienos bus spėję nuleisti daug kraujo prancūzams, belgams, olandams, ir kitiems nevykėliams. Bet mums kaip tik to ir reikia, komunizmo tikslų siekiant."

O kada "Krasnaja" armija bus sunuši Vokietiją, tai Prancūzija, Belgija, Olandija, Italija bus taip nacių nučiūptos, kad tuose kraštuose dėl žmonių nepasitenkinimų, ekonominuose dalykuose įvyks revoliucijos, ir tos valstybės, galima sakyti be karo bus padarytos mūsų laimingosios Sovietų Sąjungos dalimis.."

"Tovarišė, o kaip Amerika?"

Būdavo, kad koks žmogus ima ir pastato klausimą iš auditorijos. Pavyzdžiui: "Tovarišė komisar, o kaip ten su Britanija bus?"

"Vot, čior! Čia tai bus sunki 'diela', ne taip jau paprasta. Met britams tos jų demokratijos iš galvų neišmuši. Ypač, kol mes dar nesame Britanijoje. Bet nebijokite, laimingieji sovietų piliečiai, "krasnaja" armija, penktoji kolona ir nugailėta Vokietija, kurią mes būsim padarę Sovietų Sąjungos nariu, — viską sutvarkys!"

"Tovarišė komisar, o kaip su Amerika?" būdavo klausia balsas auditorijoj.

"Vydite — ten irgi prakeiktas demokratiškas lizdas. Na, bet mes viską galime. Amerika gi yra supuvusi. Ten kapitalistai gali kiekvieną darbininką pardavinėti. (Auditorijoj juokas). Da! Da! A kada mes būsim sutvarkę Britaniją, tai su Amerika susitvarkysime labai lengvai. Vydite — gi mes turėsime Britaniją, tai jau galima sakyti turėsime savo rankose ir Ameriką. Juk ir prakeikti kapitalistai sako patys, kad jei Hitleris užimtų Britaniją, tai netrukus būtų ir Amerikoje! Na, bet mes sutvarkysime visus. Tegul raudonosios armijos išlaisvintoji Lietuva būna ramė!... Hurra spasielį ir ucytiel tovarišė Stalin! Hurra heroičeska, nepabėdyma krasnaja armija!"

Po šitokių "instrukcijų" auditorijoj maždaug 4 (keturi) žmonės imdavo ploti. Jie dažniausiai būdavo ne lietuviai. Kiti — šimtai žmonių — atsikeldavo ir tydomis skubėdavo namo. Jiems kalbėti tai, kas širdis spaudė, nebuvo galima. Buvo leidžiama tik statyti klausimus ir šaukti "hurra". Ta

Roy Adams, 14 metų, kuris prisipažino nužudęs 8 metų Nancy Schuler.

—Manoma, kad sovietų valdžia nesipriešins Ceylono prašymui įstoti į tarptautinę organizaciją.

YOUR FORD DESERVES EXPERT CARE
...and our specially trained mechanics know it BEST!
DRIVE IN TODAY!

ARCHER MOTOR SALES
3967 ARCHER AVE.
VIRGINIA 5050

Yards 1125 **Samanto Sport Store** 4073 Archer Ave.
Vyrų ir moterų sporto reikmenys. Uniformos, žaislai ir avaliniai ant orderio. Atidaryta pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 valandos vakaro.

GRAŽIUS IR ISPŪDINGUS VESTUVIŲ PORTRETUS DARO

Petrik-Walters STUDIO
Reikia susitarti iš anksto
Jūsų vestuvių paveikslą numins mūsų candid fotografas jeigu norėsite. Vaikų paveikslus imame namuose arba studijoj susitarus.
Foto kainos gana priimanamos.
S. J. WALTERS, Direktorius
2640 W. 63rd St.
Tel. REPUBLIC 1157

3% MOKAME 3% DIVIDENDŲ ant Paid Up Savings. (current rate)
Pasidėję pinigus šioje tvirtoje įstaigoje visada gausite geresnį atlyginimą. Visų indėliai yra apdrausti iki \$5,000.00.
Perkelsime jūsų pinigus iš kitų įstaigų į CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, jeigu atsiėsite knygutę ir mūsų raštinę.
MŪSU TURTAS SIEKIA VIRS \$2,250,000.00.
Chicago Savings and Loan Association
6234 So. Western Ave. Grovehill 7575
JOHN PAKEL, President.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237.
Didelė rakandų krautuė, Radio ir Television Setų, Elektrikinių Saldytuvų, Skalbiamų Mašinų ir Prosjimio Mašinų, Dulkių Valytuvų, Jewely, Deimantinių Žiedų, Laikrodėlių, Sidabro ir Auksinių rašomų plunksnų.
Krautuė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais. Sekmdieniais uždaryta.
Budriko leidžiami radio programai:
WCFL, 1000 kil. Sekmdieniais nuo 5:30 po pietų P. M.
WAAF, 950 kil. kas rytą paprastom dienom nuo 8:30 A. M.

A. L. D. D. NARIAI
Phones: VIRGINIA 6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: FULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser. Sub. ir Ned. tik pagal sutartį.
Ofiso Telefonas: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, saukit MIDWAY 0001.

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmdieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų Tel. HILLTOP 2557

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Seštad. tikai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvius Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Seštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekmad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 3838
Resid. Tel.: VIRGINIA 2421

Telef.: Ofiso Grovehill 4020
Rezidencijos Hilltop 1560
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 9 v. (Trečiad. ir seštad. pagal sutartį)

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 WEST 63rd STREET
VALANDOS: Susitarus — 1:00 iki 4:00 ir 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant Trečiadienį ir seštadienį vakarais.
Ofiso Tel. GROVEHILL 5213
Rezidencijos Tel. HILLTOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROVEHILL 1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvius Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepa — sauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmdieniais pagal susitarimą.

"Naujienos" — tai Lietuvos Visuomenės Kultūros Tvirtovė

Dr. Constance O'BRITIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Valandos: nuo 7 ryto iki 9 vakaro arba pagal susitarimą.
2408 W. 63rd Street
Tel. HEMLOCK 5524.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
PRANEŠIMAS
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 S. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatsiliepa saukite Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmdien. nuo 10 val. iki 12 diena.

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 28 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolyregystę. Pritaiko teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiamas į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. Seredomis uždaryta, o Nedėlioje pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be aklimų. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIŠ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Treč. nuo 10 iki 12. Sešt. nuo 10 iki 5 popiet.

DR. E. MARKUNAS
Lietuvius Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien. Trečiadienį popiet pagal susitarimą. Ofiso telefonas: WALBROOK 6859. Rez. telefonas: WENTWORTH 4568.

Dr. E. Wm. Ovitsky
Registruotas Optometristas
Akių egzaminavimas, akinių pritaikymas ir lėnsų pataisymas.
4740 So. Ashland Ave.
YARDS 7396

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sedėti ir nakintis miegoti, nes jų užsisejusios žaizdos niešni ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvina jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplūšimą tarpirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršintų odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargiamų, perštamų ir niežintų kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskait money order į:
LEGULO, Department J
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užtaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-40

"NAUJIENU" PIKNIKAS
BIRŽELIO 27 — 1948

Washable LIQUID TILING
\$1.95 kvorta
\$6.95 galionas
Užtenka tik vieno užtepimo ir jūsų prašnyne arba virtuvė bus blizganciai balta, kaip stiklas. Tinkamas plovimas nepakenks blizgėjimui. Taipgi yra 32 moderniški spalvų jūsų rakandam

Robertson & Co.
"The House of Liquid Tiling"
5340-42 N. Clark St.
1342-44 W. Madison St.
421 E. 79th St.
929 Davis St., Evanston
904 S. Fifth Ave., Maywood

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagalbė daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo egzema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskit Money Orderį arba nuykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Mūsų Bendrovė gelbsti tūkstančiams taupytojų sudaryt atsargas — įsigyt nuosavus namus — naują automobilį — dėl apsaugos nuo netikėtų nelaimių. Jūsų taupiniai apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, PRADEK TAUPYTI DABAR...

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK RD. CHICAGO 8, ILLINOIS
PHONE VIRGINIA 7747 JOHN J. KAZANUSKAS, Pres.

AKYS Į ATEITĮ
Žiūrėjimas į ateitį moka dividendus. Nužiūrėkit sau tikslą — nuosavą namą, biznį "retirement." Skirkit tam tikslui reguliariai kiekvieną savaitę. Čia taupomi pinigai neša gerus dividendus. Ir jei įsigijimas namo yra jūsų taupymo tikslas, mes turime namų finansavimo planą, po to, kaip jūs su-taupsite čia pradinį mokestį.

District Savings AND LOAN ASSOCIATION
3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • CALUMET 4118
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

IŠ PREZIDENTO TRUMANO LANKY- MOSI CHICAGOJE

Pradžios savaitės penktadienį prezidentas Trumanas lankėsi mūsų meste. Chicago jo traukinys pasiekė 4:27 valandą.

Stotį jį pasitiko mēras Kennelly, švedų šimtmečio sukakties komiteto pirmininkas Johnson, Dr. Bergendoss ir pora aukštųjų armijos karininkų. Minia žmonių susirinko pamatyti prezidentą.

Laikraštiniškai ir judžių fotografai nutraukė jo paveikslus. Šaligatviuose, kur prezidento mašina pravažiavo, žmonės stebėjo kelionę ir reikė prezidentui sveikinimus. Iš viršaus, iš ofisų langų barstyta konfetti.

Policija buvo uždariusi Jackson bulvarą privačios publikos trafikui tuo metu, kai prezidentas ir jo partija važiuo. Šimtai policininkų patrole gatvės ir palaike besispaudžiančių vietomis publiką pirmyn, kuri norėjo matyti arčiau prezidentą.

Vakare prezidentas Trumanas kalbėjo Chicago Stadiume. Vieni pranešimai sako, kad čia susirinko žmonių 16,000, kiti kad 20,000 ir daugiau. Faktas yra, kad didžiulis stadiumas buvo pilnas žmonių.

Jo kalba čia buvo politinio pobūdžio. Prezidentas pareiškė, kad taika ir tvirtas ekonominis Amerikos gyvenimas yra neatskiriami. Jis sakė, jeigu remsite mane, mes tur būt turėsime tai.

Aiškinio, kad jis nori daugiau ir geresnės demokratijos šiam kraštui. Ir tarp kitų dalykų jis norėtų įstatymų, kurie suteiktų daugiau namų krašto gyventojams, geresnių sąlygų sveikatai ir daugiau socialio progų, praplėtimo socialinio saugumo, pilnų pilietybės teisių visems, lygių progų visiems gauti darbo už geras algas, stabdžių infliacijai, kurie sulaukytų kainų aukštyn kilmą.

Jeigu kai kurie iš mūsų žmonių turi dirbti prastose sąlygose, tai yra ugdymas komunizmo, aiškino prezidentas. Teisių atėmimas vieniems, stoka progų kitiems irgi kelia nepatenkinimą; neūžtikrinimas sveikatos reikaluose ir senatvėje, nedarbas ir kitokios ydos taip pat tarnauja pakvietimu komunizmui.

Prezidentas kritikavo kongresą, kurio daugumą dabar sudaro republikonai, ir išreiškė viltį, jogei sekantis kongreso sąstatas bus geresnis.

"NAUJIENŲ" PIKNIKAS BIRŽELIO 27—1948 Liberty Darže Willow Springs, Ill.

Wilson Kompanijos Streikas Užbaigtas

Vakar dienos (sekmadienio) pranešimas sako, kad Wilson kompanijos skerdyklų darbininkų streikas pasibaigė ir kad 3,000 kompanijos darbininkų pradės grįžti į darbą šiandien, pirmadienį. Grįžimo atgal į darbą sąlygos esančios tokios pat, kaip sąlygos, kuriomis sugrįžo Armour, Swift ir Cudahy darbininkai.

Valstybės Bonų Pardavimo Kampanija

Dabar yra varomas Security Loan Drive. Varoma kampanija, kad žmonės pirktų daugiau valstybės bonų.

Illinois valstijoje vajas bonų kvota yra \$211,250,000. Iki gegužės 29 dienos jau parduota jų vertės \$89,512,000. Tai sudaro 42 nuošimčių skirtos Illinois valstijai kvotos.

Vajaus tikslas, aiškina Arnold Rauen, bonų pardavimo šioj valstijoje direktorius, yra paskatinti daugiau žmonių taupinti savo pajamas ir stiprinti krašto ekonominį gyvenimą. Visuomenę raginama pirkti United States Bonds.

Legionieriai Rūpinasi Namų Statyba

Amerikos Legiono Cook kauntės taryba turi skyrių, kuris rūpinasi gyvenamųjų namų statyba. Jam vadovauja John H. Sullivan. Sullivan vadovaujamas komitetas ieško žemės 175 akrų. Tokiame žemės plote norima įvykdyti \$10,000,000 milijonų statybos projektas. Projektas numato statyti 1,000 butų po keturis kambarius, kurių rėnda sektų mažiau, negu \$60 mėnesiui.

Pradžios savaitę Chicago miesto naujas namų komitetas, susidaręs iš 10 asmenų, priėmė su James Downs, pareiškė, kad jis priitaria Legiono namų komitetui ir teiks Legiono komitetui paramos. Chicago miesto namų komitetas kontroliuoja \$2,500,000 fondus.

Pranešė, Kad Fordo Automobiliams Bus Pakeltos Kainos

DETROIT, Mich. — Henry Ford II pradžios savaitę pareiškė, kad jo vadovaujamos kompanijos 1949 metų modelių mašinų kaina bus pakelta apie 9 nuošimčius.

Chicagočiai džiaugsmingai sutiko prezidentą Trumaną. Prezidentas sveikina didmiesčio gatvėse laukiančias minias. Kartu su prezidentu važiuoja ir Chicago mēras (centre) Martin Kennelly ir (dešinė) senatorius Scott Lucas.

Trafiko Kontrolė Stiprinama

Policijos komisisionierius Prendergast praneša, kad skaičius policininkų, skiriamų trafiko kontrolei, bus padaugintas iki 1,040 vyrų. Dabar tokių policininkų yra tik 569.

Trafiko policininkų viršininke laipsnis pakeliamas aukštyn. Trafiko nelaimės ir nusikaltimai trafikui bus rūpestingiau tiriami ir trafiko rekordai atidžiaus studijuojami.

Išplovė Skenduolio Kūną Į Krantą

Prieš porą savaičių išplaukė laiveliu į Michigan ežerą iš Hammondo žuvauti Marcus Kallberg 71 metų ir Donald Wilkinson 72. Namo jie nebe grįžo. Prieš savaitę Wilkinsono kūnas buvo rastas, o praėjusį šeštadienį į krantą vanduo išplovė Kallbergo kūną.

Automobiliams Parkinti Myteriai Chicagoje

Aldermanas Bohling gavo miesto trafiko inžinieriaus Sorrenson rekomendaciją įtaisyti myterius 37 punktuose Chicagoje, kur yra pastatomi automobilių. Aldermanas pareiškė, kad jis dės pastangas kaip galima greičiau reikiamus myterius įrengti.

Pakelė Rendas

80 nuošimčių namų savininkų, kurie reikalavo leidimo pakelti rendas, gegužės mėnesį tokius leidimus gavo, sako Norman Shorgren, Chicago srities rendų kontrolės direktorius.

Pavasarinė Naujie- nų Gegužinė

Birželio mėn. pabaigoje Amerikos lietuvių istorijoj įvyks du dideli dalykai—SLA seimas Bostone, o birželio 27 d. įvyks pavasarinis "Naujiečių" piknikas Liberty darže. Manoma, kad seimo delegatai jau spės grįžti Chicago, kad būtų galima piknike dalyvauti.

"Naujiečių" dienraštis paduoda teisingas žinias, nurodo koks kelias yra geras ir koks klaidingas. "Naujienos" kovoją už žmonių laisvę ir geresnį ekonominį gyvenimą. Jos vadovauja bendrai demokratinio nusistatymo lietuvių visuomenės veiklai dėl Lietuvos nepriklausomybės ir tremtinių gelbėjimo.

"Naujienos" atkakliai kovoją prieš Lietuvos okupantus ir prieš tuos lietuviškus maskolius, kurie nori, kad Lietuva būtų amžinai atiduota rusams. Visi susipratę lietuviai sutinka su mūsų dienraščio nusistatymu. Jie, be abejojimo, parems "Naujienas" atsilankydami į jų gegužinę birželio 27 d., Willow Springs, Ill. Dr-gas.

LIETUVIŲ RATELIAI

STASIO PILKOS ATVIRAS LAIŠKAS

Po gan ilgų metų vartinės ir vėl esu Chicagoje.

Vėl šiame mieste, kur kadaise esu praleidęs beveik trejus žalias ir nerūpestingos jaunatvės metus, kur savo teatrinėms pastangoms buvau radęs ir susidomėjimą ir nuosirdžią paramą. Vėl esu Chicagoje, kuri mano vaizduotėje visada pasilikdavo lyg ir antroji tėviškė. Ir į kurią likimas lėmė ir vėl sugrįžti.

Šia proga tebūnie man leista viešai pareikšti didelį dėkingumo žodžius mieliems Pauliui ir Petronelei Milleriams, kurie savo susirūpinimu ir nepailstama materiale parama skaidrino mano nelauktos Vokietijos liūdnėje padangėje tremties dienas. Lygiai gilia padėką prašau priimti ir p-lę E. Mikužiute, padėjusią atvykti į šią, nuo šios dienos mūsų bendrą Chicago lietuvišką gyvenimo aplinką.

Visiems buvusiesiems bendradarbiams, remėjams ir bičiuliams—jautrus iš naujo pasisveikinimas.

— Stasys Pilka.
1948, birželio m. 4 d.

LIETUVIŲ DARBININKŲ DRAUGIJOS REIKALUOSE

Gerb. Drauge: Kreipiamės į jus svarbiu reikalu ir tikimės, kad vienu ar kitu būdu prisidėsit prie mūsų darbo.

Šių metų birželio 19 d. įvyks Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimas. Vieta: Lietuvių Piliėčių Draugijos svetainėje, kampas E ir Silver gatvių (arti Broadway), So. Eastone. Pradžią lygiai 2 val. po pietų.

Kviečiame tamstą dalyvauti suvažiavime. Bet jei dėl kurių nors svarbių priežasčių negalėtum dalyvauti, prašom pasisveikinti mūsų suvažiavimą, kartu pridėdam nors mažą auką.

Lietuvių Darbininkų Draugija, kaip tamstai jau žinoma, leidžia žurnalą "Darbą". Šia proga kviečiame pasidaryti jo palaikymui, gaunant naują skaitytą, platinant jo pavienes kopijas ar prisidedant auką.

Tos pat dienos vakare (birželio 19, tuoj po suvažiavimo) toje pat svetainėje bus banketas. Jame turėsime progos susipažinti ir pasikalbėti su delegatais ir svečiais, atvykusiais iš kitų miestų.

— LDD Centralinis Komitetas.

IŠ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMO

Jis įvyko gegužio 24 d., Hollywood svet., 2417 W. 43 gat. Pirmininkui Anton Jusui atidariusi susirinkimą, buvo perskaityti nutarimai iš pračio susirinkimo ir pagal dienotvarkę priėmė į draugiją 2 naujus narius.

Valdyba raportavo, kad Suvalkiečių Dr-ja taip nariais, taip ir finansais stovi pagirtinai aukštumoje; taipgi pavzdingai draugiškai sugyvena. Choro valdyba pranešė, kad choras dainavo trims organizacijoms, SLA 134 kuopai, Žemaičių Klubui ir Joniškiečių L. ir K. Klubui, ir pridavė \$45.00. Taipgi turi tris užkviėtinus dainuoti piknikuose. Choristai lanko pamokas punktuališka ir tarp choristų žydinti vienybė Raportai su entuziazmu priimti.

Buvo pakviesta choro komisija iš įvykusio parengimo balandžio 25 d. Komisija pranešė, kad vakaras visapusiškai pavyko, pelno liko \$251.00. Čia jau Suvalkiečiai katučių nepasigalėjo taip choristams, taip ir darbininkams.

Komisija surengimui gegužinės, kuri įvyks birželio 13 d. J. Liepos darže, 83 ir Kean Ave., pranešė, kad viskas pri-

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam NAMUS, bižnius, lotus, farmas ir mainome kas ką turite. Apraudžiame nuo gaisro ir visokių nelaimių. Nu naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtina reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.

PAUL M. SMITH & CO.,
6247 SO. KEDZIE AVENUE
Telefonas HEMlock 0680.
arba GROvehill 6343.

Kada būsit Kalifornijoj, pasimatyt kiti su
JOS. W. RUZELLA
Lietuvių Real Estate Brokeriu
dėl visokių rūšių nuosavybių.
Telefonuokite dieną arba vakare
TUCKER 6972.
1546 SUNSET BLVD.
Los Angeles 26, Cal.

DVIEJŲ FLATŲ MURINIS, karštu vandeniu šildomas pirmas aukštas. 1—5, 1—6, 2 karų garažas. Tuojaus galima užimti. Southtown apylinkėje. Savininkas GROvehill 8976

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

SAULĖTOJ FLORIDOJ
65 akrų su namais, pusė aptverta dėl kiauulių auginimo. Tinka daržovėms arba vaisiams auginimui, arti didelio kelo, geležinkelio, pašto, krautuvijų ir bažnyčių. Joseph Strumskis, Sparr, Florida.

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos

AGNES ŠIDLAUSKAS IR
STEVE SVILAINIS RESORT.
Rendon cabins ir laiveliai. Gera vieta žuvavimui ir medžiokimui. Bėgantis vanduo, viduje toiletai, gasu virimas, elektros šviesa.
TOWNSEND, WISCONSIN.
Dėl informacijų kreipkitės į:
OAK LEAF TAVERN
3538 S. Halsted St. YARDS 2074.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

ALIEJINIS PEČIUS PARDAVIMUI su 4 backoms; viena plunksnų užklodė. 4354 So. Mozart St. Tel. VIRGINIA 5935.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

REIKIA 4 KAMBARIŲ flato dirbančiai senyvai moteriškai. VIRGINIA 5651.

Motery Klube kalbės apie Lietuvą

Illinois Moterų Klubų Federacija rengia paskaitą, kurioje bus paliestas ir Lietuvos klausimas, kalbės Miss Matilda Ernestine, Beaux Arts klubo prezidentė, tema "Democracy versus Communism" (Demokratija prieš Komunizmą). Ji pristatys klausytojams neperšienai iš Europos atvykusį lietuvių studentą, Vytautą Bildušą, iš kurio ji daug patyrė apie bolševikų siautėjimą Lietuvoje pirmosios sovietų okupacijos metu.

Paskaita įvyks šiandien, kaip 10:15 ryto, Moterų Klubų patalpose.

Illinois Moterų Klubų Federacija turi virš milijono narių. Ji daug dirba švietimo ir meno srityje.

Maskolių elgesys

Nežiūrint kur maskoliai būtų — ar kurioj įstaigoje, ar susirinkime, prakalbėse ar parengime — jie visur elgiasi vienodai. Jeigu kas nors pasako jiems karčią teisybę, maskoliai ir maskolkos tuojau pradeda baubti, kaupti, stausti, kaip kokie miškiniai keturkojai. Tai tau ir "progresyviai"! — kaip jie patys save vadina.

Mes lietuviai jau daug turime panašių atsitikimų, kur maskoliai baubė ir staugė višose vietose. Ar gi nėra priemonių atsikratyti aziatiškų baudių? Man rodos, kad yra. Nubalsavo visi prieš tris... Na, ir išdūlino trys sausos burnelės.

Koresp. A. Masulis.

"NAUJENOS"—NEISSEMIA-
MAS ŽINYNO IR ISMINTIES
ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS
IR KITUS RAGINKITE SKAIT-
TYTI IR PLATINTI

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA NAKTINIŲ SARGŲ DIENINIŲ PORTERS

GERAS MOKESTIS
Nuolatinis darbas.
Malonios darbo sąlygos.
Krautuvėje pirkiniams nuolaida.

KREIPTIS ŠIANDIEN!
Employment Office,
11-tas aukštas nuo Wabash.

MANDEL
BROTHERS, INC.
STATE ir MADISON

FRY COOK

Privatiškas klubas vidurmiestyje
6 dienu darbo savaitę. Nuolatinis darbas. Geros darbo sąlygos.

Matykite Mr. H. BURKART
10 N. DEARBORN ST.

REIKALINGAS BUČERIS. Nuolatinis darbas. Pilna laiką arba tik-taliai dali. Anthony Banaitis Meat and Grocery, 3428 So. Lituania Ave.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

PANTRY HELPER

Sekmadienį nereikia dirbti.
Valgis ir uniformos parūpintos.
Geros darbo valandos ir alga.
HARDING'S
68 W. MADISON ST.

REIKIA MERGINOS ar moters bendram stubos ruošos darbiui. Gal būt čia ar namie. Draugiški namai. Geras mokestis. Pašaukti Mrs. Salleson, SPAulding 2756, 1310 North Kedzie.

PANTRY GIRL

Privatiškas klubas vidurmiestyje.
6 dienų darbo savaitę. Nuolatinis darbas. Malonios darbo sąlygos.

Matykite MR. H. BURKART
10 N. DEARBORN ST.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI GROSERNĖ ir delicatessen. Gyvenimui kambariai užpakalyje. Rendra \$34 per mėnesį.
WALBROOK 7060.

MODERNISKA SELF-SERVICE grosernė ir bučernė Marquette Parke. Sušalusis maistas, elektros mėšai puiklas, 2 naujos šaldymui mašinos. Geras bižnis, 5 kamb. flatas užpakalyje. Tuoj galima užimti. Vien tik bižnis arba su namu. Prienamai.
Šaukiete: TRIANGLE 5393.
Sekmadienį 10 ryto iki 4 popiet, arba Pirmadienį nuo 7 ryto iki 9 vakaro.

RADIO TAIŠYMO ŠAPA. Gerai išvystyta specialybė lietuvių apylinkė. Geras bižnis. Priinama kaina greitam pirkėjui. Išvažiuoja iš miesto. Box 3087, 1739 S. Halsted St.

SVARBI PRIEŽASTIS verčia parduoti mėšos krautuve ir grosernė. Doro bižnis \$8,000 i mėnesį. Dėl sutarimo kreipkitės Box 3086, 1739 So. Halsted St.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairūs Daiktai Pardavimui

PILNAS PASIRINKIMAS MALEVU Dutch Boy, dėl iš lauko ir vidaus maleva; Nu Enamel,—Pittsburgh—Moore. Siemonis popieros. Mes pristatome.

METRICK'S PAINT STORE
6153 So. Kedzie Avenue
Phones: GROvehill 1875—4757.

REPAIRS—IN GENERAL
Įvairūs Pataisymai

Taisome Visokius
REFRIGERATORIOUS
Greitai — Prienamai — Garantija
Taipgi

Mūsų radio patarnavimo skyrius yra irengtas taip, kad galima pataisyti blic kokį radai.
Tubas iširiame dykai — Atneškite. Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
CHICAGO 29, ILL.
Tel. HEMLOCK 3352.

Skeibimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

ATTENTION HIGH SCHOOL GRADUATES!

Now you may choose the technical training you want before enlisting in the U. S. Air Force. There are more than 40 courses to choose from. (Some are listed next column.) This way, you continue your education in a top-flight technical school, learn an interesting trade and earn good pay in the process.

You are eligible for this remarkable Aviation Career Plan if you are a high school graduate 18 to 34 (17 with parents' consent) and enlist for 3, 4 or 5 years. If your application is accepted, the Air Force guarantees you the training you specified. Ask at your U. S. Army and U. S. Air Force Recruiting Station.

Airplane and Engine Mechanics
Radio operation and maintenance
Radar
Equipment Repair (telephone and telegraph)
Photographer
Carpenter
Wire Communications Man
Draftsman
Electrician
Construction Equipment Operator
Automobile Mechanic
Diesel Mechanic
Cryptographic Technician
Medical Corpsman

CAREERS WITH A FUTURE
U. S. Army and
U. S. Air Force

RECRUITING STATION
1830 So. Loomis Street
Phone: HAY. 0191